

Rok 1990 – 2002

Stav obyvateľstva

Celkový stav obyvateľstva

Rok	Obyvateľstvo K 1. 1.	Uzavreté manželstvá	Prírastok		Úbytok		Obyvateľstvo K 31. 12.
			Narodené deti	Prihlásení	Odhlásení	Úmrtia	
1990	2244	44	52	16	76	26	2210
1991	2210	26	73	17	31	17	2252
1992	2252	20	47	22	42	23	2256
1993	2256	30	57	12	31	16	2278
1994	2278	22	40	29	41	23	2283
1995	2283	17	52	19	18	20	2316
1996	2316	15	54	15	11	18	2356
1997	2356	27	45	15	25	28	2363
1998	2363	20	41	12	14	20	2382
1999	2382	21	42	19	15	25	2403
2000	2403	15	43	7	19	12	2422
2001	2422	26	39	14	21	22	5432
2002	2432	25	43	10	28	21	2436

Tabuľka narodených detí

Rok	Narodené deti celkom	Deti celkom		Nerómske deti	Nerómske deti		Rómske deti	Rómske deti	
		Chlapci	Dievčatá		Chlapci	Dievčatá		Chlapci	Dievčatá
1990	52	30	22	31	18	13	21	12	9
1991	73	37	36	41	22	19	32	15	17
1992	47	27	20	30	17	13	17	10	7
1993	57	32	25	35	18	17	22	14	8
1994	40	16	24	23	10	13	17	6	11
1995	52	29	23	30	18	12	22	11	11
1996	54	20	34	22	9	13	32	11	21
1997	45	30	15	25	18	7	20	12	8
1998	41	22	19	25	14	11	16	8	8
1999	42	20	22	23	11	12	19	9	10
2000	43	27	16	25	15	10	18	12	6
2001	39	16	23	21	9	12	18	7	11
2002	43	16	27	21	9	12	22	7	15

Tabuľka uzavretých manželstiev

Rok	Uzavreté manželstvá spolu	Uzavreté manželstvá		Pôvod novomanželov - nerómskych			Pôvod novomanželov - rómskych		
		Nerómske	Rómske	Obaja z Jakubian	Ženích z Jakubian	Nevesta z Jakubian	Obaja z Jakubian	Ženích z Jakubian	Nevesta z Jakubian
1990	44	35	9	6	15	14	3	5	1
1991	26	16	10	2	8	6	4	1	5
1992	20	17	3	3	9	5	0	3	0
1993	30	22	8	1	7	14	3	5	0
1994	22	17	5	3	6	8	3	1	1
1995	17	14	3	3	8	3	1	2	0
1996	15	8	7	2	4	2	6	0	1
1997	27	21	6	4	12	5	5	1	0
1998	20	12	8	2	6	4	3	3	2
1999	21	18	3	1	13	7	1	0	2
2000	15	11	4	2	4	5	3	0	1

2001	26	17	9	6	8	3	3	5	1
2002	24	13	11	4	4	5	6	4	1

Ďalšie zmeny v stave obyvateľstva

Rok	Prihlásení obyvatelia			Odhlásení obyvatelia			Úmrtia		
	Nerómski	Rómski	Spolu	Nerómski	Rómski	Spolu	Nerómski	Rómski	Spolu
1990	16	0	16	60	16	76	24	2	26
1991	16	1	17	27	4	31	15	2	17
1992	16	6	22	28	14	42	21	2	23
1993	10	2	12	29	2	31	16	0	16
1994	27	2	29	40	1	41	20	3	23
1995	16	3	19	14	4	18	19	1	20
1996	15	0	15	10	1	11	16	2	18
1997	15	0	15	24	1	25	26	2	28
1998	10	2	12	12	2	14	19	1	20
1999	19	0	19	12	3	15	24	1	25
2000	7	0	7	19	0	19	11	1	12
2001	11	3	14	16	5	21	17	5	22
2002	9	1	10	26	2	28	20	1	21

Rok	Obyvateľstvo celkom	Obyvateľstvo nerómske	Prirodzený prírastok/úbytok	Obyvateľstvo rómske	Prirodzený prírastok/úbytok
1990	2210	1738		472	
1991	2252	1753	+15	499	+27
1992	2256	1750	- 3	506	+7
1993	2278	1750	0	528	+22
1994	2283	1740	- 10	543	+15
1995	2316	1753	+13	563	+20
1996	2356	1764	+11	592	+29
1997	2363	1754	- 10	609	+17
1998	2382	1758	+4	624	+15
1999	2403	1764	+6	639	+15
2000	2422	1766	+2	656	17
2001	2432	1765	-1	667	+11

2002	2436	1749	-16	687	+20
------	------	------	-----	-----	-----

Z uvedených tabuliek vyplýva, že u nerómskeho obyvateľstva dochádza k stagnácii, dokonca aj k poklesu v počte obyvateľstva. Prirodzený prírastok v jednotlivých rokoch je maximálne 15 obyvateľov, avšak dochádza aj k poklesu počtu, a to až o 10 obyvateľov.

Celkový prírastok u nerómskeho obyvateľstva za uplynulých 12 rokov bol 11 obyvateľov.

Naopak počet rómskeho obyvateľstva stúpa. Prirodzený prírastok je priemerne 18 obyvateľov ročne. K poklesu rómskeho obyvateľstva nedošlo.

Celkovo stúpol počet rómskeho obyvateľstva o 215 obyvateľov.

Prvé roky po tzv. „zamatovej revolúcii“ sú poznamenané veľkým počtom odhlásených obyvateľov. Koniec deväťdesiatych rokov a začiatok nového storočia je poznamenaný poklesom počtu narodených nerómskych detí.

U rómskeho obyvateľstva nedochádza k výraznému odchodu z obce a na rozdiel od nerómskeho obyvateľstva počet narodených detí má stúpajúcu tendenciu.

Isté zmeny v priebehu desiatich rokov nastali aj pri hlásení sa obyvateľov k jednotlivým vierovyznaniam, či príslušnosti k národnostiam, ako to ukazuje nasledujúca tabuľka (podľa hlásení pri sčítaní ľudu):

Vierovyznanie	Rok	
	1991	2001
Rímsko - katolícke	79	175
Grécko - katolícke	1767	2176
Pravoslávne	72	69
Nezistení	253	24
Bez vyznania	5	-
Reformovaná kresťanská cirkev	-	1

Národnosť	Rok	
	1991	2001
Slovenská	2062	1957
Maďarská	-	3
Rómska	94	378

Česká	-	3
Rusínska	8	57
Ukrajinská	11	5
Ruská	-	1
Nezistená, ostatná	1	11

Celospoločenské udalosti

17. november 1989 sa pre celú našu spoločnosť stal dňom boja za slobodu a demokraciu. Začal sa proces obnovy našej spoločnosti. V roku 1990 boli prvé slobodné a demokratické voľby, ktoré určili smerovanie našej spoločnosti.

Po dňoch eufórie však dochádza k vyhrocovaniu rozporov medzi Čechmi a Slováckmi. To bol jeden z dôvodov, ktorý viedol slovenských politikov k vypracovaniu ústavy, ktorá bola slovenským parlamentom prijatá 1. 9. 1992.

Konečným riešením sporov bolo rozdelenie Československej federatívnej republiky, a tak 1. 1. 1993 vznikajú dva samostatné štáty Česká a Slovenská republika. Skončilo tak 75-ročné obdobie spoločného štátu Čechov a Slovákov.

Positívnym je predovšetkým ten fakt, že k rozdeleniu spoločného štátu došlo bez nepokojov.

Voľby orgánov samosprávy

Podľa zákona Slovenskej národnej rady zo dňa 28. 8. 1990 o voľbách do orgánov samosprávy obce sa v dňoch 23. a 24. 11. 1990 uskutočnili voľby na funkciu starostu obce a poslancov obecného zastupiteľstva obce Jakubany.

Za starostu obce bol zvolený Ing. Ján Krajňák. Na funkciu zástupcu starostu obce bol zvolený Ján Čopjak. Počet poslancov obecného zastupiteľstva bol 20. Za poslancov OZ boli zvolení: Grajzinger Ján, Groš Jozef, Hrebíková Anna, Chudíková Anna, Chudík Ján, Katrenič Štefan, Krivoňáková Katarína, Kundľa Michal, Kundľa Štefan, Mačuga Ján, Mačuga Štefan, Štucka Mikuláš, Vasil'ová Katarína, Vasil' Jozef, Ing. Kolčák Ján, Žilka Ján.

Orgány samosprávy obce pracovali v tomto zložení až do volieb v roku 1994.

Druhé komunálne voľby sa konali 18. a 19. novembra 1994. Za starostu obce bol opäť zvolený Ing. Ján Krajňák, zástupcom starostu obce sa stal Jaroslav Kundľa.

Aj v tomto volebnom období bol počet poslancov 20. Za poslancov boli zvolení: Čopjak Ján, Dufala Jozef, Grajzinger Ján, Guzlej Mikuláš, Guľaši Štefan, Bučková Helena, Jakubjanský Ján, Katrenič Štefan, Katrenič Mikuláš, Kundľa Mikuláš, Kundľa Štefan, Michňa Jozef, Mačuga Štefan, Rejda Štefan, Rejda Ján, Fáberová Eva, Poľanská Mária, Vasiľová Katarína.

14. 9. 1995 na zasadnutí obecného zastupiteľstva bol starosta obce Ing. Ján Krajňák odvolaný. Dôvodom bolo dlhodobé, hrubé a opakované zanedbávanie povinností starostu obce, čím vznikli vážne nedostatky v správe obce. Najmä tým, že nezvolával zasadnutia obecnej rady v zmysle zákona o obecnom zriadení, neoprávnene nakladal s majetkom obce, odmietol podpisovať právoplatné uznesenia obecného zastupiteľstva a konať podľa nich, a teda nerešpektoval obecné zastupiteľstvo, zneužíval funkciu starostu obce na zvolávanie iných orgánov, respektíve organizácií.

Z dôvodu nezúčastňovania sa na zasadnutiach obecného zastupiteľstva bol ukončený mandát Anne Hrebíkovej a Mikulášovi Katreničovi.

Podľa rozhodnutia predsedu NR SR boli nové (mimoriadne) voľby na funkciu starostu obce vyhlásené na 23. 3. 1996.

Za starostu obce bol zvolený Ján Dufala (č. d. 220). Obecné zastupiteľstvo bolo doplnené novým poslancom Jánom Štuckom.

18. a 19. 12. 1998 sa uskutočnili ďalšie, riadne komunálne voľby. Starostom obce sa stal Ján Dufala, zástupcom starostu bol Jakubjanský Ján.

Do 20-členného obecného zastupiteľstva boli zvolení: Čopjak Ján, Dufala Jozef, Dufala Ján, Dufalová Anna, Dufala Mikuláš, Dudová Katarína, Guzlej Mikuláš, Fáber Ján, Jakubjanský Ján, Kundľa Mikuláš, Katrenič Štefan (11), Katrenič Štefan (80).

Orgány samosprávy pracovali v tomto zložení celé volebné obdobie.

V komunálnych voľbách, konaných 6. a 7. 12. 2002, bol za starostu obce zvolený PhDr. Jozef Dufala, zástupcom starostu obce sa stal Mikuláš Guzlej.

Počet poslancov obecného zastupiteľstva sa znížil na 9 poslancov. Poslancami obecného zastupiteľstva sa stali: Jozef Bakoš, Ján Čopjak, Ján Dufala, Jozef Dufala, Anna Dufalová, Katarína Dudová, Ján Mačuga, Štefan Vasiľ, Mikuláš Guzlej.

Hospodárenie v obci

V roku 1991 boli investované obecné financie predovšetkým do rekonštrukcie budov. Jednou z budov bola budova starého MNV. Oprava budovy stála 240 429,- Sk. Druhým

objektom bol dom p. Michňovej, hodnota rekonštrukcie 206 825,- Sk. Po rekonštrukcii dal obecný úrad tento objekt do prenájmu Anne Michňovej, ktorá ho využíva na podnikanie.

Rok 1993 bol rokom investícií v časti obce nazývanej „Carinka“. Bol tu rozšírený miestny rozhlas v hodnote 51 748,- Sk a vybudovaná cesta. V ceste bola zabudovaná aj kanalizácia v celkovej hodnote 3 195 000,- Sk.

Od roku 1994 do roku 1997 prebiehala plynofikácia obce. Časť financií do plynofikácie vložila obec, časť financovali plynárne. Po privatizácii plynárenského priemyslu v roku 2001 štát vrátil obci finančné prostriedky ňou vložené vo výške 4 275 000,- Sk.

Pred rokom 1996 bola na kultúrnom dome a kine rovná strecha. V roku 1996 bola zhotovená strecha sedlová v hodnote 2 368 000,- Sk.

V roku 1997 bola vybudovaná kanalizácia – časť A, smerom k rómskej osade, v hodnote 1 525 999,- Sk a spravená cesta v hodnote 2 165 000,- Sk.

Povodňami v roku 1998 bol narušený pilier mosta k OÚ. Na jeho opravu prispel štát sumou 1 475 731,- Sk.

V roku 2000 zaplatil obecný úrad podiel na čističke odpadových vôd. Čistička bude spoločná pre Jakubany, Novú Ľubovňu a Starú Ľubovňu. Podiel bolo potrebné zaplatiť, aby sme sa po vybudovaní kanalizácie v obci mohli na čističku napojiť. Podiel činil 1 500 000,- Sk. Zároveň bola opravená cesta na vedľajších uliciach v hodnote 512 842,- Sk.

Cestám bola venovaná pozornosť obecného úradu aj v roku 2001, keď boli opravené ďalšie úseky cesty na vedľajších uliciach (smerom k cintorínu, cesta Žilka – Bielovodský) v celkovej hodnote 888 756,- Sk. Opravená bola aj fasáda budovy obecného úradu a kultúrneho domu v hodnote 603 879,- Sk.

Školstvo

V prvých porevolučných rokoch , kedy dochádza k zmenám v spoločnosti, dochádza k významným zmenám aj v školstve, a teda aj v školách v našej obci.

Prvou, už spomínanou zmenou na základnej škole, bola zmena riaditeľa školy, keď p. Kormaníka vymenil v demokratických voľbách zvolený p. Juraj Sarvaš.

K zmenám však dochádza aj v učebných plánoch. Medzi vyučovacie predmety sa zaraďuje angličtina, nemčina a náboženstvo.

Ďalšou veľkou zmenou v pôsobení škôl v obci je zriadenie samostatnej osobitnej školy 2. 9. 1991. Riaditeľkou osobitnej školy bola M. Kohútová. Škola v čase svojho vzniku mala 7 tried

a pôsobilo tu 7 učiteľov. Po odchode M. Kohútovej bol vedením školy poverený M. Hric, ktorý túto funkciu vykonával do 1. 8. 1994, kedy bol do funkcie riaditeľa Osobitnej školy v Jakubanoch menovaný Mgr. Ctibor Bilák.

V roku 1995 sa Juraj Sarvaš vzdal funkcie riaditeľa základnej školy a 1. 9. 1995 bol do funkcie riaditeľa základnej školy uvedený Ladislav Žilecký.

V letných mesiacoch v roku 1996 prebehla plynofikácia školy, ako prvej verejnej budovy v Jakubanoch. Súbežne s tým boli vymaľované priestory celej školy.

V pivničných priestoroch vznikli nové miestnosti, ktoré sú využívané na šport. Bola tu vybudovaná posilňovňa a miestnosť, kde sú stolnotenisové stoly.

Škola zároveň podala žiadosť o právnu subjektivitu.

1.1. 1997 v zmysle zákona SNR č. 542/1990 Zb. v znení neskorších predpisov o štátnej správe v školstve a školskej samospráve podľa § 5 odst. v spojitosti s ustanovením Zákona 303/1995 21 a zákona 222/1996 o organizácii miestnej štátnej správy vznikajú v jednej budove dve samostatné rozpočtové organizácie s právnou subjektivitou, a to Základná škola Jakubany a Osobitná škola Jakubany.

Zriaďovateľom základnej školy zostala Školská správa v Starej Ľubovni, zatiaľ čo zriaďovateľom osobitnej školy bol priamo Odbor školstva a kultúry Krajského úradu v Prešove. Tento stav trval do 1. 9. 2002.

1. 7. 2002 sa zriaďovateľom základnej školy stal Obecný úrad v Jakubanoch.

31. 8. 2002 bola Špeciálna základná škola (bývalá Osobitná škola) v Jakubanoch zrušená. Nástupníckou organizáciou je základná škola a vznikajú špeciálne triedy pri základnej škole.

V oblasti vzdelávania, ktorá je samozrejme prioritou každej školy, je najväčším úspechom rapídne zvýšenie záujmu o vzdelanie.

Začiatkom deväťdesiatych rokov väčšina žiakov odchádzala na učebné odbory. Takmer 95% žiakov dosiahlo iba učňovské alebo stredoškolské vzdelanie. V posledných piatich rokoch záujem o vysokoškolské štúdium vzrástol o 5-násobok. V každom ročníku aspoň 5-6 mladých ľudí študuje na vysokej škole. Najviac na pedagogických fakultách a fakultách technického zamerania.

Zložitejšia je situácia u rómskych žiakov, ktorí vo väčšine prípadov ukončia povinnú desaťročnú školskú dochádzku už tu na základnej škole. Ďalej vôbec nepokračujú, prípadne končia v prvom ročníku odborného učilišťa. Ani v tomto prípade však zväčša ďalej nepokračujú. Ich motivácia k ďalšiemu štúdiu je napriek snahám učiteľov, výchovných poradcov i vedenia školy slabá. Záujem o štúdium nemajú ani žiaci, ale v záujme o školu ich

nepodporujú ani rodičia. Stredné odborné učilište internátne Starej Ľubovni ukončili v sledovanom období len 3 rómski žiaci z Jakubian.

Deťom v predškolskom veku od 2 do 6 rokov sa venujú učiteľky v materskej škole, ktorá sídli v budove, v bývalej zemianskej kúrii, tzv. kaštieli. Je to materská škola s celodennou starostlivosťou, ale v prípade záujmu rodiča, môže dieťa dochádzať do materskej školy len na dopoludnie. Pracuje tu 6 učiteliek, vrátane riaditeľky M. Poľanskej a 5 prevádzkových pracovníkov.

Náboženstvo

Hoci je obec obkolesená rímskokatolíckym okolím, Jakubanci si chránia svoje duchovné tradície. Veď podľa sčítania ľudu 90,1 % obyvateľstva Jakubian sa hlási ku gréckokatolíckemu vierovyznaniu.

Ak sme na ceste z Novej Ľubovne, už zďaleka sa týči veža a kupola chrámu. Chrám – „cerkov“ – ako ho domáci nazývajú, je pýchou dediny.

Už pred storočiami tu stálo niekoľko drevených chrámov. Oheň v dedine ich však často spustošil, a tak sa stalo, že sa ani jeden nezachoval.

V roku 1772 bol posvätený kamenný chrám, zasvätený Kozmovi a Damiánovi. Na jeho mieste bol postavený dnešný chrám zasvätený najvyšším apoštolom Petrovi a Pavlovi.

Chrám má pôdorys rovnoramenného gréckeho kríža. Nad centrálnym prekrížením je zastrešený mohutnou kupolou. Na stavbu kupoly boli povolaní umelci z Talianska.

Pre zaujímavosť je hodno spomenúť, že taký istý chrám je postavený v maďarskom Debrecíne. Tamojší farár sa náhodou dostal do Jakubian. Keď uvidel Jakubiasku svätyňu, bol nadšený krásou architektúry, a napriek už pripraveným plánom, dal vystavať taký chrám, ako je ten náš.

Ikonostas bol inštalovaný v roku 1934 a bol vyrobený v Budapešti.

Chrám prešiel viacerými renováciami, ktoré už boli spomínané. V poslednom desaťročí boli vykonané následné opravy:

V roku 1992-1993 bola daná dlažba okolo chrámu. Zároveň bola v roku 1993 spravená prípojka na plyn a bol privedený vodovod.

V roku 1996 začali opravy vonkajšej fasády chrámu. Plastové okná na odhlučnenie, a kvôli lepšej tepelnej izolácii boli osadené v roku 1998.

Rekonštrukčné práce boli ukončené vybudovaním závetria v chráme v roku 1999.

Znovu opravený chrám bol posvätený prešovským biskupom, vladykom Jánom Hirkom Dr.h.c., 12. septembra 1999.

V obci je ešte murovaná, veriacimi udržiavaná a často navštevovaná kaplnka, zasvätená Narodeniu Panny Márie. Každoročne sa na tento sviatok uskutočňuje pri tejto kaplnke odpustová slávnosť.

Veriaci v sprievode putujú k tejto kaplnke, aby sa tu zúčastnili slávnostnej liturgie.

Aj táto kaplnka bola renovovaná v roku 1993.

Aj napriek veľkým zmenám v spoločnosti a modernizácii nášho života, zachovávajú sa u nás tradície a obyčaje zdedené po predkoch.

Babičky, ale aj mamičky šijú kroje pre svoje vnučky a dcéry, pre staršie i pre tie najmenšie. Tie sú využívané predovšetkým pri veľkých cirkevných sviatkoch.

Podmanivý je sprievod kráčajúci k potoku na sviatok Zjavenia Pána, kde sa koná posviacka vody. Nevadí, že štípe mráz, každý vydrží, veď sa treba umyť v novoposvätenej jordánskej vode.

Nie menej dojímavý je zvyk, keď na Veľkonočný piatok kladú ženy na zem, pod nohy duchovného otca, vlastnoručne tkané obrusy (portky) pri slávnostnom sprievode pred uložením „plaščenice“ do Božieho hrobu.

Na druhý deň veľkonočných sviatkov sa s procesiou ide na cintorín k vyzdobeným hrobom, oznámiť zomrelým radostnú zvesť vzkriesenia.

Zvláštnosťou našej obce je tiež uchovávanie tradície pri prvom svätom prijímaní, keď na rozdiel od okolitých dedín sú miestne dievčatá, s výnimkou rómskych, prvýkrát prístupujúce k sviatosti eucharistie, oblečené v kroji, a nie v bielych šatách, ako je zvykom vo väčšine dedín.

V uplynulých rokoch sa v našej obci vymenilo viac kňazov. V roku 1990 odchádza z farnosti o. Fedor Bugir a prichádza o. Pavol Tomko. Toho v roku 1994 vymenil o. Štefan Kitľan. V auguste 1996 prichádza do obce nový správca farnosti o. Peter Vansač. Počas jeho pastoračnej činnosti tu pôsobilo viacero výpomocných duchovných otcov.

Od roku 1999 to bol o. Jozef Mašlej, toho v roku 2000 vymenil o. Peter Tkáč, ktorý ako kaplán pôsobil v Jakubanoch 2 roky. Po jeho odchode bol výpomocným duchovným v Jakubanoch o. Peter Gaval'a (správca farnosti v Jarabine).

Kultúra a ZPOZ

Aj napriek tomu, že sú v našej obci uchovávané tradície a zvyky predkov, kultúrna činnosť je veľmi slabá. Po roku 1990 sa rozpadol súbor Kečera.

Po odchode manželov Kundľových zo školy sa mládeži nikto nevenuje.

Kultúrny život v obci len zriedkavo obohatili súbory, ktoré k nám prišli.

V posledných rokoch spestrili kultúrne dianie vystúpenia žiakov základnej školy v ich vianočných programoch a programoch venovaných matkám na Deň matiek.

Podobne to bolo v týchto rokoch aj s činnosťou ZPOZ-u. Jeho činnosť sa upriamila výlučne na vystúpenia pre jubilentov.

Urbárska spoločnosť

Urbárska spoločnosť obce Jakubany pozem. spol. vznikla v súlade so zákonom č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku. Urbárska spoločnosť bola obnovená na ustanovujúcej schôdzi podielnikov v júni 1992.

Na majetku podielnikov urbárskej spoločnosti však aj naďalej hospodária Vojenské lesy a majetky Kežmarok, ktoré lesy prevzali už v roku 1953.

K radikálnej zmene dochádza až v jesenných mesiacoch v roku 1993, keď sa niekoľko chlapov rozhodlo strážiť prístupovú cestu do „Doliny“ a nepustiť tam pracovníkov vojenských lesov. Stráženie trvalo, aj napriek chladnému počasiu, takmer celý mesiac. Celý tento proces vyvrcholil valným zhromaždením v novembri 1993. Toto valné zhromaždenie požiadalo o svoju registráciu v evidencii spoločenstiev v zmysle zákona č. 330/1991 Zb. ako pozemkové spoločenstvo. Na tomto valnom zhromaždení boli schválené stanovy spoločnosti, podľa ktorých sa riadia všetky právne pomery spoločnosti.

V zmysle zákona NR SR č. 181/1995 Zb. o pozemkových spoločenstvách Urbárska spoločnosť obce Jakubany požiadala o preregistráciu na Obvodnom úrade v Starej Ľubovni v marci 1996, kde predložila návrh na zápis o zmluve o založení. Touto registráciou vznikla Urbárska spoločnosť obce Jakubany pozem. spol. s právnou subjektivitou.

Bol vytvorený 16 členný výbor, a to 11 členov správnej a 5 členov dozornej rady. Výbor je volený na 4 roky. Celový počet preregistrovaných podielnikov bol 363 a v nasledujúcich rokoch sa zväčšoval prijatím nových členov.

Spoločnosť sa od svojho vzniku snaží o vykonávanie hospodárskej činnosti na svojom majetku, t.j. ochrana lesa, čistenie, zalesňovanie, ťažba stojatej a ležatej kalamity a následné druhotné spracovanie na rámovej pile, čím dáva občanom obce možnosť zamestnania.

Úlohou spoločnosti je snaha o prinavrátenie svojho majetku v zmysle zákona 229/1991 Zb. V roku 1996 bola podaná žaloba na Okresnom súde v Starej Lubovni o zrušenie Dohody č.j. 831 J z roku 1955, ktorú nepodpísali členovia vtedajšej urbárskej spoločnosti, ale 3 vybraní členovia KSČ. Súdny spor nie je ukončený.

Ďalšou snahou Urbárskej spoločnosti obce Jakubany a ostatných vlastníkov z okolitých obcí bola náprava majetkových krívd, ktorá sa stala vytvorením VVP Javorina (dnes Vojenské lesy a majetky Kežmarok).

Po oslovení poslancov NR SR prijal zástupcov vlastníkov vo VVP Javorina p. Vladimír Palko, poslanec za KDĽ, ktorý bol strojcom prvých pokusov o legislatívne riešenie tohto problému. Poslanecký návrh zákona bol v rokoch 1998 až 2002 podaný niekoľkokrát, t.č. bez úspechu.

Šport

Zo športových odvetví má v našej obci dominantné postavenie futbal.

24. 6. 1990 boli valným zhromaždením prijaté základné stanovy TJ Sokol Jakubany. Za predsedu TJ bol zvolený Ján Rejda, tajomníkom sa stal Juraj Sarvaš.

14. 4. 1997 boli na výročnej schôdzi členov TJ Sokol boli zvolení noví funkcionári. Predsedom sa stal Ján Štucka, tajomníkom Mikuláš Dufala.

Sezóna	Umiestnenie Mužstvo A	Umiestnenie Dorast
1997/1998	1. okresná trieda 11 miesto	1. okresná trieda 4. miesto
1998/1999	1. okresná trieda 10 miesto	1. okresná trieda 2. miesto
1999/2000	1. okresná trieda 5 miesto	Postup do V. ligy
2000/2001	1. okresná trieda 10 miesto	V. ligu nedohrali – vypadli do okresnej ligy
2001/2002	1. okresná trieda 9 miesto	1. okresná trieda 1. miesto

20. 3. 1998 sa uskutočnil nultý ročník turnaja o putovný pohár starostu obce v nohejbale. Turnaja sa zúčastnili tri družstvá z Jakubian a družstvo z Podolínca. Zvítázilo družstvo z Jakubian v zložení M. Katrenič, J. Sarvaš, J. Pribiš.

30. 12. 1999 sa uskutočnil turnaj v stolnom tenise. Z 20 zúčastnených hráčov si víťazstvo odniesol J. Sarvaš.

V mesiaci marec v roku 2000 sa konal 1. ročník turnaja o putovný pohár starostu obce. Víťazom sa opäť stalo družstvo z Jakubian v pôvodnom zložení.

V roku 2000 bola založená tradícia futbalových turnajov „Petra - Pavla“, ktoré sa konali pravidelne v júli.

V decembri 2000 sa odohral 12 hodinový „non-stop“ futbalový turnaj medzi mužstvami Jakubany A a dorast. Zvítázilo mužstvo A.

V januári v roku 2001 sa uskutočnil turnaj v stolnom tenise. Zúčastnilo sa ho 20 hráčov, zvítázil M. Pokrivčák.

2. ročník turnaj v nohejbale o putovný pohár starostu obce sa odohral 3. 3. 2001. Členmi víťazného družstva z Jakubian boli M. Katrenič, J. Sarvaš a Drahovský.

V roku 2002 sa uskutočnili len tradičné turnaje a to : futbalový turnaj Petra – Pavla v júli, a 3. ročník nohejbalového turnaja o pohár starostu obce. Víťazmi sa stali družstvá z Jakubian.

Vývoj zamestnanosti a podnikateľskej činnosti

Evidencia o počte nezamestnaných podľa trvalého pobytu začala až v roku 1996.

Nezamestnaní

Rok	Spolu	Muži	Ženy
1996	253	-	-
1997	246	144	102
1998	275	149	126
1999	315	184	131
2000	305	171	134
2001	340	197	143
2002	337	203	134

Od roku 2002 sa sleduje aj počet nezamestnaných podľa najvyššieho ukončeného vzdelania:

- bez vzdelania - 53 osôb
- so základným vzdelaním - 190 osôb
- stredné odborné učilište (výučný list) - 69 osôb
- stredné odborné učilište s maturitou - 11 osôb
- gymnázium - 1 osoba
- stredná odborná škola - 12 osôb
- vysokoškolské vzdelanie - 1 osoba.

Po roku 1990 sa začína rozvíjať aj podnikateľská činnosť v obci.

V roku 1997, kedy sa začína podrobnejšie sledovať pôsobenie živnostníkov, je v obci 110 živnostníkov. Prevažná časť (90 osôb) je zameraná na stavebné a stolárske práce, dopravu, ťažbu dreva a opravu motorových vozidiel. Zvyšná časť sa venuje maloobchodu a službám, a to jednak v Jakubanoch, ale aj v Starej Ľubovni, či iných obciach okresu.

Počet živnostníkov postupne narastal, až na 140 živnostníkov v roku 2002. Tento počet predstavuje 13,51 % osôb z ekonomicky činných obyvateľov obce.

V obci sa nachádzajú dve pily. Jedna patrí Urbárskej spoločnosti a druhá súkromnému podnikateľovi.

Sú tu stolárske dielne i maloobchodné prevádzky. Ich počet postupne narastal, až na 5 stolárskych dielní a 10 maloobchodných prevádzok v roku 2002.

Rok 2003

Ludnatosť

K 31. 12. 2002 mala naša obec 2436 obyvateľov.

Majoritného obyvateľstva bolo 1749, rómskych obyvateľov 687.

Tabuľka narodených detí

Narodené deti	Chlapci	Dievčatá	Spolu
Spolu	23	22	45
Majoritné obyvateľstvo	10	7	17
Rómske obyvateľstvo	13	15	28

V roku 2003 bolo uzavretých 16 manželstiev: 7 nerómskych, 9 rómskych.

Pôvod novomanželov

Manželstvá	Obaja z Jakubian	Ženích z Jakubian	Nevesta z Jakubian
Nerómske	3	4	-
Rómske	3	4	2

Zmeny v stave obyvateľstva

Obyvateľstvo	Prihlásení	Odhlásení	Úmrtia
Majoritné	16	26	20
Rómske	6	3	0
Spolu	22	29	20

Stav obyvateľstva

Obyvateľstvo	K 1. 1.	Prírastok	Úbytok	K 31. 12
Spolu	2436	67	49	2454
Majoritné	1749	33	46	1736
Rómske	687	34	3	718

Počet obyvateľov v Jakubanoch stúpol o 18. U nerómskeho obyvateľstva sme zaznamenali pokles počtu o 13 obyvateľov. Počet rómskych obyvateľov vzrástol o 31.

Hospodárenie v obci

Príjmy v obci v roku 2003 činili 21 054 750,- Sk, výdavky 20 859 518,- Sk.

Najväčšie investície boli venované:

Vybavenosti OÚ výpočtovou technikou a kancelárskym nábytkom v celkovej hodnote 162 781,- Sk.

Výstavba, oprava a údržba ciest stála celkom 2 651 552,- Sk. Bola vybudovaná cesta do rómskej osady, opravená cesta na horný koniec obce (k MŠ) a vybudované chodníky, opravená cesta ku krížu (pod Čerešňu), opravená cesta smerom do Carinky a pred obecným úradom bolo vybudované parkovisko.

Za dopracovanie projektovej dokumentácie a inžiniersko – investorskej činnosti na kanalizáciu (projekt Čistá rieka) sa uhradilo 209 000,- Sk.

V roku 2002 sa OÚ stal zriaďovateľom materskej i základnej školy, preto sa stará i o tok financií z ministerstva školstva do týchto zariadení.

Navyše sa z rozpočtu obce uhradila faktúra za vyhotovenie projektu na plynofikáciu MŠ (11400,- Sk), výstavba oplotenia školského areálu (42 672,- Sk) a dofinancovanie rekonštrukcie telocvične (33 000,- Sk). Celkové náklady na školské zariadenia z rozpočtu obce predstavujú čiastku 87 072,- Sk.

Pre potreby OÚ bol zakúpený osobný automobil v hodnote 458 040,- Sk.

Ďalšie výdavky boli bežnými výdavkami určenými na chod OÚ a na starostlivosť a údržbu v obci (napríklad zeleň, cesty v zime, potoky, odpad, mzdy, verejné osvetlenie a iné).

Školstvo

V mesiacoch marec a apríl bola prevedená generálna rekonštrukcia telocvične. Boli vymenené okná, nevyhovujúce parkety a drevené obloženie. Telocvična bola vymaľovaná.

Finančné prostriedky na rekonštrukciu boli poskytnuté ministerstvom školstva vo výške 300 000,- Sk. Obec prispela čiastkou 33 000,- Sk.

Zrekonštruovaná telocvična prešla svojim krstom 25. apríla 2003, keď sa na nových parketách odohral turnaj vo volejbale a nohejbale. Turnaja sa zúčastnili naši a novoľubovnianski poslanci a učitelia. Zvítazili družstvá z Jakubian.

V oblasti vzdelanostnej úrovne škola aj naďalej pokračuje v nastúpenom trende a snahe dosahovať čo najlepšie výchovno-vzdelávacie výsledky.

Ak môžeme za kritérium dobrých vzdelávacích výsledkov pokladať úspešnosť zaradenia na stredné školy, tak z 34 končiacich nerómskych žiakov bolo na školy s maturitnými odbormi (gymnázium, obchodná akadémia, hotelová akadémia, strojárské a poľnohospodárske školy, zdravotná škola) prijatých 15 žiakov.

Z rómskych žiakov vzdelávaných v špeciálnych triedach postúpili na SOUI v Starej Ľubovni dvaja žiaci, ale len jedna žiačka pokračuje. Z predchádzajúceho roka v štúdiu pokračujú dvaja žiaci.

Náboženstvo

Z hľadiska náboženského života v našej obci bol rok 2003 rokom veľmi významným.

15. 6. 2003 bol v Prešove za grécko-katolíckeho kňaza vysvätený o. Miroslav Mrug, ktorý síce má trvalé bydlisko v Plavnici, ale jeho rodičia pochádzajú z našej obce a má tu aj svojich starých rodičov.

A tak sa 29. 6. 2003 konala v našej obci jedinečná a doteraz nevídaná slávnosť, keď o. Miroslav Mrug slúžil v našom chráme svoju prvú (primičnú) liturgiu.

Pre všetkých obyvateľov Jakubian, ale aj pre hostí z Plavnice, Šambrona a Orlova, to bol veľký zážitok.

Po tejto veľkej slávnosti však nastala chvíľa rozlúčky. V auguste sme sa rozlúčili s o. Petrom Vansačom, a jeho rodinou, ktorý bo 7 rokov správcom farnosti v Jakubanoch, a ktorý odišiel na nové pôsobisko.

Novým správcom farnosti sa stal o. Damián Saraka. Spolu s ním tu začal, ako kaplán pôsobiť o. Igor Pančák, pre ktorého je to prvé pôsobisko po ukončení štúdií a po vysviacke.

Kultúra a ZPOZ

V októbri bola po 13 rokoch znovu obnovená činnosť ZPOZ a obec sa stala členom združenia ZPOZ – Človek človeku.

Vo svojej činnosti sa aj naďalej orientuje predovšetkým na slávnosti pre jubilantov.

Obohatením kultúrneho diania bol len vianočný program žiakov materskej a základnej školy.

Urbárska spoločnosť

Ako bolo spomínané v rokoch 1998 až 2002 bol niekoľkokrát podaný návrh na legislatívne vysporiadanie vlastníckych vzťahov k lesom.

Po odchode poslanca Vladimíra Palka na post ministra vnútra sa tohto problému ujal poslanec Peter Muránsky z KDH.

V roku 2003 bol prijatý zákon 172/2003 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov.

Ako poďakovanie za prijatie tohto zákona, a teda prinavrátenie lesov pôvodným vlastníkom, bola 22. 6. 2003 slúžená ďakovná svätá omša pri kaplnke.

Tejto liturgie sa zúčastnili poslanci NR SR Rudolf Žiak, Jozef Elsner, Peter Muranský, ale aj občania z okolitých obcí, z Blažova, Hniezdneho, Kolačkova, Novej Ľubovne.

Zákon nadobudol právoplatnosť 1. 7. 2003. Fyzické osoby a podielníci lesných spoločenstiev si môžu požiadať o svoj majetok do konca roka 2004 na Pozemkovom úrade v Kežmarku.

V letných mesiacoch sa začalo s rekonštrukciou správnej budovy urbárskej spoločnosti.

Šport

Vo futbalovej sezóne 2002/2003 sa mužstvo Jakubian umiestnilo na 11. mieste v 1. okresnej triede.

Dorastenci získali 1. miesto v 1. okresnej triede a postúpili do IV. ligy východoslovenského kraja.

V jesennej časti sezóny 2003/2004 sú futbalisti mužstva A na 8 mieste v 1. okresnej triede. Dorastenci skončili v jesennej časti IV. ligy na 5. mieste.

V júli sa uskutočnil tradičný futbalový turnaj Petra – Pavla. Turnaja sa zúčastnili: mužstvo Jakubany A, dorastenci a družstvo z Podolínce. Zvítazilo družstvo Jakubany A.

Zamestnanosť a podnikateľská činnosť

Evidovaných nezamestnaných bolo v roku 2003 261, z toho 115 mužov a 146 žien.

Podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania bolo:

36 osôb bez vzdelania,

155 osôb s ukončeným základným vzdelaním,

53 osôb s ukončeným stredným odborným učilišťom (výučný list),

6 osôb s ukončeným stredným odborným učilišťom s maturitou,

1 osoba s gymnaziálnym vzdelaním,

9 nezamestnaných má ukončenú strednú odbornú školu,

1 osoba s ukončeným vysokoškolským vzdelaním.

Z uvedeného vyplýva, že prevažná časť nezamestnaných (73,21 %), predstavujú osoby s najnižším dosiahnutým vzdelaním (bez vzdelania a s ukončeným základným vzdelaním).

Z podnikateľskej činnosti je potrebné uviesť, že v obci aj naďalej pracujú dve píly. Urbárska spoločnosť zamestnáva približne 50 stálych zamestnancov a ďalších približne 200 sezónne na hospodárenie s lesným majetkom. Druhá píla patrí súkromnému podnikateľovi Š. Dufalovi.

Z ďalších podnikateľských aktivít v obci aj naďalej pracuje 5 stolárskych dielní a počet maloobchodných prevádzok vzrástol o prevádzku kvetinárstva, teda na 11.

Ďalších 150 živnostníkov je zameraných prevažne na stavebnú činnosť, nákladnú dopravu, ťažbu dreva, opravu motorových vozidiel, nákup a predaj poľnohospodárskych produktov a na prevádzkovanie vlekov.

Počasié

Zima 2002/2003 bola primeraná našim klimatickým podmienkam. Sneh sa stratil už v polovici marca, avšak začiatkom apríla prišlo náhle ochladenie so silnými snehovými prehánkami.

Potom však prišlo suché počasie a to pretrvávalo. Leto bolo veľmi teplé a suché, teploty vystupovali nad 30°C.

Teplá bola aj jeseň a hoci nás prvý sneh vystrašil už koncom októbra tá pravá zima sa prihlásila, až na sviatok svätého Mikuláša 6. decembra.

Rok 2004

Rok 2004 bol rokom zmien v mnohých oblastiach života v našej obci, a to tak v zmysle pozitívnom, ako aj v negatívnom. Pozitívne zmeny nastali predovšetkým v oblasti výstavby v našej obci, v oblasti kultúry, ale aj v športovej oblasti. Za negatívum môžeme pokladať nedoriešenie vlastníckych vzťahov v lesnom hospodárstve, ktoré skomplikovalo činnosť urbárskej spoločnosti.

Ludnatosť

Počet obyvateľov v našej obci, k 31.12.2003, bol 2439.

Tabuľka narodených detí

Narodené deti	Chlapci	Dievčatá	Spolu
Spolu	34	21	55
Majoritné obyvateľstvo	14	9	23
Rómske obyvateľstvo	20	12	32

V roku 2004 bolo uzavretých 28 manželstiev, z toho bolo 16 manželstiev z majoritného obyvateľstva a 12 manželstiev z rómskeho obyvateľstva.

Pôvod novomanželov

Manželstvá	Obaja z Jakubian	Ženich z Jakubian	Nevesta z Jakubian
Majoritné obyvateľstvo	4	5	7
Rómske obyvateľstvo	5	3	4

Zmeny v stave obyvateľstva

Obyvateľstvo	Prihlásení	Odhlásení	Úmrtia
Majoritné	20	17	19
Rómske	15	7	1
Celkom	35	24	20

Celkový prírastok obyvateľstva v roku 2004 predstavoval 90 obyvateľov, úbytok 44 obyvateľov. Počet obyvateľov v našej obci teda stúpol o 46 osôb, teda na 2485 obyvateľov.

Hospodárenie v obci

Ako už bolo spomínané v úvode, tento rok bol rokom výraznej stavebnej činnosti v obci. Tu je potrebné spomenúť predovšetkým výstavbu prvej časti kanalizácie v obci, a s tým súvisiace opravy ciest, ktoré bolo nevyhnutné vykonať, v celkovej sume 2 539 292,- Sk.

V roku 2004 bola splynofikovaná kotolňa v MŠ , pričom z rozpočtu obce bolo poskytnutých 110 546,- Sk. Z prostriedkov obce boli realizované aj stavebné úpravy - asfaltovanie ihriska v areáli ZŠ (79 800,- Sk).

Kapitálové transfery pre cirkev boli poskytnuté vo výške 1 100 000,- Sk. Tieto finančné prostriedky boli použité na začiatok rekonštrukčných prác na budove bývalej cirkevnej školy, neskôr budove Tesly, ktorá má v budúcnosti slúžiť ako Dom nádeje a pastoračné centrum.

Ďalšou veľkou zmenou bolo vybudovanie chodníka, nového osvetlenia a vodovodnej prípojky na cintoríne. Ďalšie finančné prostriedky v obci boli určené na bežné výdavky súvisiace s údržbou ciest, verejnej zelene, potokov v obci a chod OÚ.

Školstvo

V školách sa aj naďalej ako prioritné javí vytváranie vhodných podmienok na výchovu a vzdelávanie, a to v materskej i základnej škole. Jedným z prvoradých cieľov základnej školy je snaha, aby čo najvyšší počet končiacich žiakov pokračoval vo vzdelávaní v maturitných odboroch, čo sa začína uskutočňovať a žiaci končiacich ročníkov si skutočne začínajú voliť práve takéto odbory.

29. 3. 2004 sa v Nitre konalo celoslovenské stretnutie učiteľov s ministrom školstva M. Froncom. Tohto stretnutia sa zúčastnil riaditeľ školy PhDr. Ladislav Žilecký a Juraj Sarvaš. Riaditeľ školy pri tejto príležitosti prijal z rúk ministra ocenenie Malú medailu svätého Gorazda a J. Sarvaš Ďakovný list. Ako však pripomenul riaditeľ školy, toto ocenenie nie je len ocenením jeho práce, ale práce celého pedagogického kolektívu v Jakubanoch.

Rok 2004 bol zároveň rokom volieb riaditeľov oboch školských zariadení v našej obci.

Obaja riadiaci pracovníci obhájili svoje funkcie, takže riaditeľom základnej školy je aj naďalej PhDr. Ladislav Žilecký a riaditeľkou materskej školy je Mária Poľanská.

Kultúra

Rok 2004 bol pre kultúru v našej obci veľmi významný. K už tradičným akciám pre jubilatov, organizovaných ZPOZ-om, pribudlo aj prijatie pedagógov na obecnom úrade, kde im bola po prvýkrát takýmto spôsobom prejavená vďaka a uznanie za ich náročnú prácu, pri výchove a vzdelávaní našich detí.

V tomto roku došlo tiež k obnoveniu činnosti súboru Kečera, ktorého členovia sa v jesenných mesiacoch začali znovu stretávať na nácvikoch. Dôvodom bola nielen snaha obnoviť tradície, ktoré už boli na ústupe, ale aj žiadosť potomkov rodákov z Jakubian žijúcich v USA o predvedenie tradičnej svadby.

Vedenia súboru sa opäť ujal Michal Kundľa.

Cirkev

Ako už bolo spomínané, v tomto roku sa začalo s dlho očakávanou rekonštrukciou bývalej cirkevnej školy. Plány pre jej rekonštrukciu a premenu na Dom nádeje a pastoračné centrum vznikli už v čase, keď správcom farnosti bol o. Peter Vansač. Súčasný správca farnosti o. Damián Saraka teda pokračuje v práci svojho predchodcu nielen na poli duchovnom, ale aj v plánoch týkajúcich sa dôstojného využitia cirkevného majetku. Tu treba pripomenúť, že s plnou podporou obecného úradu, ktorý prispel značnou čiastkou.

Urbárska spoločnosť

Rok 2003 pokladali mnohí obyvatelia obce, predovšetkým však podielníci a výbor urbárskej spoločnosti, za rok víťazný, keďže sa podarilo presadiť novelu reštitučného zákona 229/91 Zb., ktorý začal platiť od 1. 7. 2003, ale boli na veľkom omyle. Vysporiadanie majetku a riešenie žiadostí týkajúcich sa prinavrátenia majetku vo vojenskom výcvikovom

priestore je zdĺhavé a bolo isté, že do 31. 12. 2006, keď má byť Vojenský obvod Javorina zrušený, nebude ukončené, preto boli predložené návrhy zákonov, ktorými sa mala zlegalizovať činnosť Vojenských lesov a majetkov Kežmarok (VLaM) aj po roku 2006, a to z dôvodu odmietania priestoru. Tieto zákony však neboli poslancami NR SR prijaté a v platnosti zostáva pôvodný zákon, ktorý však nie je realizovaný v praxi. Ďalším krokom bola aj snaha, aby sa uspokojili vlastníci pozemkov v Slovenskom raji (chránenom národnom parku), boli im ponúknuté naše majetky vo vojenskom výcvikovom priestore, ktoré sú stále vo vlastníctve štátu.

Takže o roku 2004 môžeme skonštatovať, že bol rokom, ktorý sa v mnohom podobá 50-tým rokom, kedy boli naši dedovia pod hrozbou násilia vyhnaní zo svojho majetku za účelom vytvorenia vojenského výcvikového priestoru. Vojenské lesy a majetky Kežmarok v zastúpení MO SR podali na súd žalobu na vydanie predbežného opatrenia, ktorou zakázali Urb. spoločnosti obce Jakubany vykonávať hospodársku činnosť a hlavne ťažbu dreva a boli úspešní. Preto na našu dolinu bola nasadená Súkromná bezpečnostná služba, lesná stráž, Vojenská polícia z Prešova a Trenčína a okresná polícia. Urbárska spoločnosť sa pokúsila toto opatrenie zrušiť už v roku 2003, ale v roku 2004 bol do pojednávania pripustený vedľajší účastník – právny zástupca VLaM Kežmarok, preto súd návrh spoločnosti na zrušenie predbežného opatrenia zamietol.

Napriek týmto sťaženým podmienkam spoločnosť aj naďalej vykonáva hospodársku činnosť, ktorou nie je len ťažba dreva, kde prevádza ťažbu a spracovanie stojacej a ležiacej kalamity, ale predovšetkým výsadba a čistenie lesa, ochrana kultúr proti škodcom, zveri, robí premostenia a opravuje cesty. (Kalamitou je označovaná drevná hmota, ktorá padla v dôsledku víchrice v roku 2003. Táto narobila veľké škody v Tatrách, ale neobišla ani Levočské vrchy. Následne bolo toto drevo napadnuté škodcami, ktoré začali ničiť aj stojace stromy.)

Šport

V športovej oblasti došlo v roku 2004 k rozvoju činnosti.

Sezónu 2003/2004 skončilo futbalové mužstvo A v 1. okresnej triede na 8. mieste. Hrdí však môžeme byť na našich mladých futbalistov – dorastencov, ktorí v IV. lige Východoslovenského kraja nakoniec skončili na výbornom 2. mieste.

V tomto roku začali tiež s aktívnou činnosťou aj ženy v našej obci, ktoré sa v jesenných mesiacoch rozhodli spraviť niečo pre svoje zdravie a začali sa pravidelne stretávať v telocvični základnej školy a cvičiť aerobic. Začiatky boli ťažké a ženy sa stretávali s nepochopením pre túto aktivitu, často i u svojich najbližších, ktorí to pokladali za stratu času, ale tento postoj okolia ich neodradil.

Počasie

V roku 2003 poznačila Slovensko veterná smršť, ktorá zanechala najničivejšie stopy v Tatrách, ale ako už bolo spomínané, zasiahla aj Levočské vrchy a spôsobila mnoho škôd aj v našich lesoch, v roku 2004 nás v mesiaci júl zastihli povodne.

V iných smeroch to bol rok primeraný našim klimatickým podmienkam.

Nezamestnanosť

V tomto roku bolo v našej 229 nezamestnaných, pričom najväčší podiel tu majú osoby bez vzdelania alebo len so základným vzdelaním, ktorých je 158.

Doplnenie z predchádzajúcich rokov

ROEP – Register obnovennej evidencie pozemkov.

Od roku 2000 do roku 2003, to znamená 4 roky, pracovala na obecnom úrade komisia na obnovu evidencie pozemkov, ktorá bola zriadená na základe Zákona 180/1995 Zb. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom. Na základe tohto zákona bola občanom poskytnutá možnosť vysporiadať si nevysporiadané pozemky, ktoré mali neznámeho vlastníka, alebo bol vlastník známy, ale nebolo známe jeho trvalé bydlisko alebo jeho sídlo, a ktoré občan dlhodobo užíval. Cieľom teda bolo, aby občania získali nielen užívacie, ale vlastnícke právo.

V extraviláne bolo nevysporiadaných 80 % pozemkov, ktoré sa dedili a tým vznikli podiely v parcelách, aj keď jednotliví dediči sa dohodli na inom užívaní pozemkov, tento reálny - užívací stav nebol nikdy právne vysporiadaný. Rovnaké problémy však sú aj v zastavanej časti obce, kde sú mnohé parcely posunuté.

Komisia pracovala v zložení: 1. člen – zamestnanec katastrálneho úradu, 2. člen – zamestnanec obvodného pozemkového úradu, 3. člen – zástupca zo Slovenského pozemkového fondu, 4. a 5. člen občania, 6. člen – pracovník obecného úradu, 7. člen – starosta a v prípade, ak sa jednalo o lesné parcely, bol pozvaný pracovník štátnych lesov.

Na komisiu bolo podaných 520 návrhov.

V závere je nutné skonštatovať, že občania sa pri podávaní návrhov orientovali predovšetkým na pozemky v extraviláne, a nevysporiadali si pozemky pod vlastnými domami, a tým nevyužili šancu, ktorú im tento zákon ponúkal. Negatívom bolo aj nepochopenie celkového zámeru registra a veľmi nízky počet podaných návrhov, ale aj návrhov schválených, pretože niektoré z podaných návrhov neboli schválené a pokračuje vysporiadanie súdnou cestou. Register teda nespĺnil očakávania, ktoré boli do neho vkladané z dôvodu jeho nepochopenia občanmi.

Rok 2005

Tento rok bol rokom dlho očakávanej návštevy rodákov a potomkov rodákov z Jakubian žijúcich v USA.

Život v obci plynul v tomto roku pri pokračovaní prác na začatých stavbách a žiaľ, aj v pokračovaní problémov pri riešení majetkových vzťahov v urbárskej spoločnosti.

V minulom roku sme konštatovali rozvoj v športovej činnosti, v tomto roku je pravdou opak.

V športovej oblasti dochádza k vážnym problémom.

Ludnatosť

Počet obyvateľov v našej obci, k 31.12.2004, bol 2485.

Tabuľka narodených detí

Narodené deti	Chlapci	Dievčatá	Spolu
Spolu	26	12	38
Majoritné obyvateľstvo	11	5	16
Rómske obyvateľstvo	15	7	22

V roku 2005 bolo uzavretých 20 manželstiev, z toho bolo 10 manželstiev z majoritného obyvateľstva a 10 manželstiev z rómskeho obyvateľstva.

Pôvod novomanželov

Manželstvá	Obaja z Jakubian	Ženich z Jakubian	Nevesta z Jakubian
Majoritné obyvateľstvo	0	5	5
Rómske obyvateľstvo	3	3	4

Zmeny v stave obyvateľstva

Obyvateľstvo	Prihlásení	Odhlásení	Úmrtia
Majoritné	5	12	22
Rómske	3	2	5
Celkom	8	14	27

Celkový prírastok obyvateľstva v roku 2005 predstavoval 46 obyvateľov, úbytok 41 obyvateľov. Počet obyvateľov v našej obci teda stúpil o 5 osôb, teda na 2490 obyvateľov.

Hospodárenie v obci

Napriek tomu, že sa v roku 2005 nerealizovali veľké projekty, akou bola napríklad výstavba časti kanalizácie, nemožno povedať ani to, že by to bol rok stagnácie. Pozornosť obce sa sústredila na ďalšie, nemenej dôležité projekty. V tomto roku bol vysporiadaný a rozšírený cintorín, boli tam zakúpené lavičky a vybudovaný chodník k cintorínu. To všetko, v celkovej sume 137 443,- Sk.

V obci bol vybudovaný chodník, v tej časti obce, kde boli ukončené práce na kanalizácii a bola tiež vybudovaná cesta „Zabarviľa“.

Pozornosť bola tiež venovaná obnove priestorov obecného úradu a jeho vybaveniu výpočtovou technikou, ale aj novým nábytkom. Zrekonštruovaná bola aj budova starého MNV a jeho okolie.

110 000,- Sk stálo oplotenie ihriska v areáli základnej školy.

Ďalšie výdavky boli bežnými výdavkami, ktoré sa každoročne opakujú a predstavujú finančné prostriedky potrebné na chod obecného úradu, na údržbu techniky, ciest a na údržbu verejných priestranstiev. Pri tejto príležitosti nesmieme zabúdať na skutočnosť, že došlo k výraznej obnove kultúrneho diania v obci a jednotlivé kultúrne akcie boli výrazne dotované obecným úradom.

Významným kultúrnym podujatím bude ešte venovaná pozornosť.

Školstvo

V súlade so stanovenými cieľmi a nastúpeným trendom sa aj v tomto roku vedenie školy, pedagógovia, ale aj samotní žiaci a ich rodičia snažili, aby čo najviac žiakov uspelo

na prijímacích pohovoroch na stredných školách v maturitných odboroch. Aj z tohto dôvodu boli na škole zavedené krúžky slovenského jazyka a matematiky, ktoré mali pomôcť žiakom v príprave na prijímacie pohovory. A tak v roku 2005 pokračovalo 62,5 % žiakov na stredných školách s maturitou.

Aj v tomto roku bolo dopĺňané zariadenie školy. Bola zriadená nová jazyková učebňa s modernou technikou a o nové počítače bola doplnená aj počítačová učebňa.

Vzhľadom k opakujúcim sa vandalským útokom niekoľkých jednotlivcov bolo potrebné zabezpečiť ochranu majetku školy. Tento problém bol riešený zavedením kamerového systému.

Novým zariadením boli tiež vybavené školské dielne – stolárska a krajčírka.

Kultúra

Po znovuoobnovení činnosti súboru Kečera sa 10. 7. 2005, na odpustovú slávnosť, uskutočnilo slávnostné vystúpenie súboru pri príležitosti 42. výročia založenia súboru.

V letných mesiacoch sa v Jarabine uskutočnilo spoločné vystúpenie súborov z Jakubian a z Jarabiny – pod názvom Svadba.

September bol mesiacom, kedy sa v našej obci uskutočnilo dlho pripravované podujatie pre potomkov rodákov z Jakubian pod názvom „Jakubianske vešľa“. Hostia z USA si veľmi priali vidieť tradičnú svadbu, tak ako sa kedysi konala v Jakubianoch. Toto zaujímavé predstavenie bolo pripravené súborom Kečera a jeho pozoruhodnosť spočíva predovšetkým v tom, že sa neuskutočnilo v uzavretých priestoroch kultúrneho domu, ale priamo v obci. Tak sa stalo, že svojím spôsobom priamymi aktérmi boli nielen členovia súboru, ale všetci obyvatelia obce, ktorí prejavili záujem a prišli sa aspoň pozrieť.

Hostia mali možnosť vidieť nielen jednotlivé svadobné zvyky, ale aj domy a ich vnútorné zariadenie, zachované v niektorých objektoch, aspoň čiastočne, do dnešných dní. Toto podujatie sa preto stretlo s veľkým ohlasom nielen u hostí z ďalekej cudziny, ale aj u domácich obyvateľov.

Z oboch spomínaných akcií, vystúpenie k 42. výročiu založenia a Jakubianske vešľa, boli zhotovené videozáznamy.

Po uskutočnení tohto vystúpenia sa Michal Kundľa vzdal vedenia súboru a vedenie súboru Kečera prevzali Anna Bondrová, ktorá vedie dospelých a Eva Fáberová, ktorá vedie deti a mládež.

V mesiaci októbri členovia súboru vystúpili v Domove dôchodcov v Starej Ľubovni.

11. decembra sa v Jakubanoch uskutočnilo okresné Vianočné pastorále. V trojhodinovom programe vystúpilo vyše 130 účinkujúcich z Jarabiny, Plavča, Chmeľnice, zo Starej i z Novej Ľubovne a samozrejme aj všetky skupiny súboru Kečera z Jakubian. Tento program zobrazil nielen zvyky vianočné, ale aj zvyky viažuce sa k pôstnemu obdobiu pred Vianocami, predovšetkým k ondrejskému zvykosloviu. A tak mali mladí možnosť dozvedieť sa niečo nové o našich starých zvykoch a tí skôr nariadení zase možnosť zaspomínať si na svoje mladé roky.

O tomto zaujímavom podujatí vyšiel zaujímavý článok v Ľubovnianskych novinách, 20.12.2005, č. 51-52.

S prekrásnymi koledami vystúpili členovia súboru po prvýkrát aj pred začiatkom polnočnej svätej liturgie v našom chráme.

Keďže naše zvyky sú skutočne veľmi pekné a prítlačivé zúčastnili sa členovia súboru tiež vianočného vystúpenia v hoteli Sorea v Ľubovnianskych kúpeľoch.

V tomto roku bolo tiež dokončená výroba propagačného dokumentu o našej obci pod názvom: „Pod vrchom Kečera“. Tento film veľmi pútavou formou približuje históriu, pamiatky, ale aj súčasný život v obci. Sú tu spomínané historické údaje, kultúra, odievanie, zvyky, remeslá a spôsoby obživy, porovnanie minulosti a súčasnosti.

Aj keď došlo v pozdvihnutí kultúrneho diania v obci, nepopustilo sa ani z tradičných podujatí organizovaných školou ako sú vianočné vystúpenie a vystúpenie na Deň matiek.

Vo svojej činnosti pokračuje aj ZPOZ, organizovaním akcií pre pedagógov a pre jubilantov. Michal Kundľa je aj autorom knihy o Jakubanoch, ktorá v tomto roku vyšla, pod názvom „Jakubany včera a dnes“. Túto monografiu prihlásila obec do 5. ročníka celoštátnej súťaže Slovenská kronika, ktorej sa napriek jej názvu mohli zúčastniť aj takéto práce.

Cirkev

V roku 2005 pokračovali rekonštrukčné práce na Dome nádeje, ale rozsiahlej rekonštrukcie sa dočkali aj zvony v miestnom chráme. Táto rekonštrukcia bola nevyhnutná, pretože drevená konštrukcia, na ktorej boli zvony ukotvené, bola v zlom stave. Opravné práce zabezpečovala firma Zvonárska dielňa Albína Iváka so sídlom v Liptovských Sliačanoch, okres Ružomberok. Rekonštrukcia sa uskutočnila v mesiaci november a trvala 5 dní.

Počas rekonštrukcie bola stará drevená a poškodená konštrukcia vymenená za oceľovú. Dalo sa nové elektronické ovládanie zvonov, okrem manuálneho ovládania sa zvonenie dá ovládať aj diaľkovými ovládačmi s dosahom 300 m a 1200m. Zvonenie je plne digitalizované s minimálnym manuálnym ovládaním. V chráme a na zvonici bola nainštalovaná nová prepäťová ochrana. Bol opravený najmenší zvon, tzv. umieračik, ktorý bol dovtedy nefunkčný a zvony boli natreté ochranným náterom. Opravou sa životnosť zvonov predĺžila o 200 rokov. Na celkovú rekonštrukciu zvonov prispeli rodáci z USA (tretinou ceny) a veriaci z Jakubian finančnou zbierkou.

V mesiaci júl sme sa rozlúčili s o. kaplánom Igorom Pančákom, ktorý v našej obci pôsobil dva roky. Na jeho miesto prišiel o. Pavol Černický.

Urbárska spoločnosť

Keďže predbežné opatrenie pre urbársku spoločnosť bolo aj naďalej právoplatné, MO SR a hlavne VLaM Kežmarok pokladá spoločnosť za nelegálnych užívateľov. Krajský súd zviazal MO SR, aby v súvislosti s platným predbežným opatrením požiadalo súd 1. stupňa o ochranu vlastníckych práv, čo sa aj uskutočnilo a zo strany MO SR bol na Okresný súd v Kežmarku podaný návrh na ochranu vlastníckych práv. V roku 2005 súd žalobu MO SR zamietol a dal za pravdu urbárskej spoločnosti, že MO SR nepredložilo dostatok dôkazov, že je vlastníkom parciel, ktoré boli a sú vlastníctvom Urbárskej spoločnosti obce Jakubany. MO SR podalo proti rozsudku odvolanie. Vec nebola v roku 2005 právoplatne uzavretá na Krajskom súde v Prešove.

Aj napriek týmto problémom spoločnosť pokračuje v hospodárení a jej činnosť sa nelíši od činnosti v predchádzajúcich rokoch, možno len tým že im prácu neustále sťažuje vojenská polícia a lesná stráž.

V lese je aj naďalej prevádzané spracovanie stojatej a ležiacej kalamity a veternej kalamity z roku 2003. Vykonáva sa čistenie, zalesňovanie a ochrana proti biologickým škodcom a zveri.

V lese sa osvedčila práca rómskych spoluobčanov pridelených na lesné práce v rámci aktivačných prác v spolupráci s obecným úradom.

Prvoradým problémom v lese sú prístupové cesty do lesných porastov a zväžnice. Po povodni z minulého roku bola opravená cesta hore Sipkovkou. Je žiaľ na škodu veci, že uvedené práce musí spoločnosť prevádzať výlučne z vlastných zdrojov a nemôže na to využiť eurofondy,

ktoré ostatní vlastníci lesa po predložení projektu využívajú. Dôvodom sú nedoriešené vlastnícke vzťahy.

Šport

Po futbalovom ročníku 2004/2005, keď futbalisti A mužstva pôsobili v okresnej lige, odstúpili z funkcií Ján Štucka, Mikuláš Dufala a Jozef Compeľ. Na výročnej schôdzi v apríli 2005 zvolili za nového predsedu Štefana Sasáka, ale ten je v policajných službách v Bratislave, a tak nemôže bezprostredne riadiť futbalový život. To bol tiež dôvod, prečo na jesenné ihriská nového ročníka 2005/2006 jakubianski futbalisti nenastúpili.

Ako už bolo spomínané v jesenných mesiacoch začali s cvičením aerobicu ženy, ktoré vo svojej aktivite pokračovali aj v ďalších mesiacoch. Svoje stretnutia prerušili v mesiaci apríl, aby sa znovu stretli v októbri a pokračovali v cvičení.

Požiar v obci

V tomto roku došlo k požiaru na púle patriacej súkromnému podnikateľovi. K požiaru došlo v nočných hodinách 18. marca. Súkromnému podnikateľovi vznikla škoda 2 000 000 Sk. Keďže došlo k požiaru v nočných hodinách, nedošlo k stratám na životoch ani k zraneniam.

Nezamestnanosť

Rovnako ako v predchádzajúcom roku bolo v obci 229 nezamestnaných, ale počet nezamestnaných osôb so základným vzdelaním alebo bez vzdelania stúpol na 165.

Rok 2006

Po štyroch rokoch bol rok 2006 opäť rokom volebným.

V tomto roku sa uskutočnili jednak voľby do Národnej rady Slovenskej republiky, ale zároveň sa uskutočnili aj voľby komunálne.

V parlamentných voľbách došlo k výrazným zmenám, keď po ôsmich rokoch vlády pravicovo orientovaných strán, akými boli KDH, SDKÚ a SMS, sa k moci dostali strany stredolavé – SMER, HZDS-ĽS, ale aj SNS.

V komunálnych voľbách v našej obci, v ktorých si občania vyberajú svojich zástupcov skôr podľa ich práce pre obec, a teda pre nich samých, k výrazným zmenám nedošlo.

Za starostu obce bol opätovne zvolený PhDr. Jozef Dufala. Poslancami obecného zastupiteľstva sa stali: GUZLEJ Mikuláš, KUNDĽA Jaroslav, Mgr., BAKOŠ Jozef, Bc., ČOPJAK Ján, DUFALA Ján, DUFALA Jozef, VASIL Štefan, Ing., VASILOVÁ Katarína, PaedDr., POLANSKÝ Slavomír, ŠTUCKA Ján.

Ludnatosť

Počet obyvateľov v našej obci, k 31.12.2005, bol 2490.

Tabuľka narodených detí

Narodené deti	Chlapci	Dievčatá	Spolu
Spolu	18	16	34
Majoritné obyvateľstvo	5	6	11
Rómske obyvateľstvo	13	10	23

V roku 2006 bolo uzavretých 15 manželstiev, z toho bolo 8 manželstiev z majoritného obyvateľstva a 7 manželstiev z rómskeho obyvateľstva.

Pôvod novomanželov

Manželstvá	Obaja z Jakubian	Ženích z Jakubian	Nevesta z Jakubian
Majoritné obyvateľstvo	1	2	5
Rómske obyvateľstvo	2	4	1

Zmeny v stave obyvateľstva

Obyvateľstvo	Prihlásení	Odhlásení	Úmrtia
Majoritné	20	26	21
Rómske	4	1	0
Celkom	24	27	21

Celkový prírastok obyvateľstva v roku 2006 predstavoval 58 obyvateľov, úbytok 48 obyvateľov. Počet obyvateľov v našej obci teda stúpol o 10 osôb, teda na 2500 obyvateľov.

Hospodárenie v obci

V roku 2006 Obec realizovala viaceré projekty väčšieho i menšieho rozsahu. Ako prvú je potrebné spomenúť rekonštrukciu Domu nádeje, ktorú vykonávala firma Pienstav. Spolu s výdavkami za technický dozor sa uhradilo 2 971 885,- Sk.

2 650 000,- Sk bolo použitých na úpravu toku Jakubianky . Obci na základe predloženej žiadosti o pridelenie finančných prostriedkov na odstránenie mimoriadnej, závažnej environmentálnej situácie na potoku Jakubianka v čase povodne v dňoch 4.6. – 8.6. 2006 boli poskytnuté finančné prostriedky Ministerstvom životného prostredia z environmentálneho fondu vo výške 2 500 000,- Sk – formou dotácie. Suma 150 000,- Sk bola uhradená z vlastných prostriedkov. Pri tejto povodni boli vykonané ešte ďalšie práce vo výške 211 082,- Sk.

K skultúrneniu a skrášleniu prostredia v obci prispelo vybudovanie drevenej studne pri kostole. Vo svojich aktivitách obec nezabúda ani na rómskych občanov, pre ktorých bolo vybudované kultúrne centrum – kaplnka a bol spracovaný projekt na premostenie rómskej osady.

Obec samozrejme pokračuje aj v projekčných prácach na dobudovanie kanalizácie.

Ďalšími príspevkami obce boli príspevky na šport a kultúru v obci.

Obecný úrad je zriaďovateľom materskej a základnej školy a všestranne týmto inštitúciám pomáha. V tomto roku to boli rekonštrukčné práce, v MŠ na opravu prístrešku, pieskoviska a schodov do budovy MŠ v celkovej sume 128 671,- Sk, v ZŠ to bola rekonštrukcia školského ihriska a školského dvora v sume 118 730,- Sk.

Ďalšie výdavky sa týkali prevažne bežných platieb na udržiavanie čistoty a poriadku v obci, verejného osvetlenia, údržby ciest, zariaďovaním priestorov obecného úradu a kultúrneho domu a výdavkami potrebnými na chod obecného úradu.

Školstvo

Vo vzdelávaní škola pokračuje v aktivitách, ktoré sa osvedčili v predchádzajúcom roku a opäť pokračovali v činnosti krúžky slovenského jazyka a matematiky, ktoré spolu s pravidelným testovaním žiakov vyučujúcimi týchto predmetov výrazne ovplyvnili úspešnosť žiakov pri ich prijímaní na stredné školy. V júni končilo v deviatom ročníku 37 žiakov. Z nich 23, to znamená 70 %, pokračuje v štúdiu na strednej škole s maturitou.

V tomto roku začala základná škola v spolupráci s obecným úradom vydávať nové noviny – Jakubiansky hlásnik. Úlohou novín je predovšetkým informovať o živote a dianí v škole, ale v prílohe Jakubany sú občania informovaní aj o dianí v obci. Na obsahovej príprave novín sa zúčastňuje novinársky krúžok žiakov ZŠ pod vedením Antona Radiča, ale príspevky majú možnosť poskytnúť všetci žiaci školy, aj keď nie sú členmi novinárskeho krúžku. V tejto súvislosti je nutné spomenúť, že sa tieto noviny stretli s mimoriadnym ohlasom, nielen medzi rodičmi detí navštevujúcich Základnú školu v Jakubanoch, či medzi obyvateľmi obce, ale aj u obyvateľov obcí v okolí Jakubian i u obyvateľov okresného mesta.

Ďalšou novinkou, ktorá bola na škole zavedená v septembri 2006, bola internetová žiacka knižka.

Rodičia tým získali príležitosť preveriť si prospech, dochádzku a správanie svojich detí na najvyužívanejšom médiu súčasnosti – na internete. Rodičia boli o tejto novinke podrobne informovaní, predovšetkým o zabezpečení pred nežiaducim únikom informácií, ktorý by bol nepríjemný a jej zavedenie prijali pozitívne.

Kultúra

Po prvých úspešných vystúpeniach súboru Kečera v roku 2006 došlo v tomto roku k ďalšiemu výraznému pokroku v jeho činnosti, keď sa súbor začína zúčastňovať nielen rôznych, svojim spôsobom exhibičných vystúpení, ale zúčastňuje sa aj súťaží či súťažných prehliadok.

Výrazne tým propaguje našu obec.

V marci sa chlapci z najmladšej detskej skupiny zúčastnili okresnej súťaže v skupinovom speve.

V máji sa súbor zúčastnil na Makovickej strune v Bajerovciach, kde vystúpili ako hostia.

Mesiac jún sa už tradične nesie v znamení festivalu vo Svidníku, kde sa zúčastnil aj súbor Kečera. V tom istom mesiaci sa zúčastnili aj vystúpenia v skanzene pod hradom v Starej Ľubovni a Dní nemeckej kultúry.

V mesiaci júl sa zúčastnili vystúpenia v Šumiaci na Kráľovej Holi na oslavách Dňa zvrchovanosti.

Ďalšími podujatiami, na ktorých sa súbor Kečera zúčastnil, boli:

Makovická struna v Jarabine, kde obsadila Haladejová v speve 1. miesto, Súťaž v speve v Novej Ľubovni, Spevy môjho rodu, kde získali prvé miesto duo Haladejová - Fáberová a Bondrová v súťaži jednotlivcov a vystúpenie na Dňoch Rusínov v Kamienke.

S vianočným programom vystúpili členovia súboru v Spišskej Belej na námestí, vo Vislanke, v gréckokatolíckom chráme v Starej Ľubovni, v Kamienke a v hoteli Sorea v Ľubovnianskych kúpeľoch. Zúčastnili sa tiež Vianočného pastorále, ktoré sa konalo v Údole.

Všetky tieto podujatia mali pre zviditeľnenie našej obce veľmi veľký význam, pretože sa buduje dobré meno našej obce. Samotné vystúpenia členov súboru sa stretli s veľkým ohlasom a boli prijímané veľmi pozitívne. Ako skonštatoval po vystúpení nášho súboru jeden z divákov v skanzene pod hradom v Starej Ľubovni: „Až keď vystúpili Jakubianci, tak to ožilo...“. Spev našich spevákov bolo počuť ďaleko a každého musel uchvátiť.

To však nie je jediný prínos z obnovenia činnosti súboru Kečera. Tak ako aj v minulom roku, aj v tomto roku sa dôraz kládol predovšetkým na znovuobnovenie zvykov v našej obci.

V tomto roku došlo obnoveniu starých zvykov viažucich sa k sviatku svätého Jána. Po minulé roky si tento sviatok pripomínali iba chlapci, ktorí si na kopcoch nad dedinou zapalovali ohne, najčastejšie zo starých pneumatík. Tento rok tomu bolo inak.

Mládež chodila so spevom v sprievode po dedine, chlapci mali v rukách fakle a večer sa na Dolinách nad obcou rozhorela veľká vatra, už nie z pneumatík, ale podľa starých zvykov z pekne do pyramídy poukladaného dreva. Tu sa do neskorých nočných hodín zabávali pri speve mládež, ale ja dospelí, ktorí si určite spomínali na roky vlastnej mladosti. Túto akciu pokladáme tiež za 0-tý ročník folklórnych slávností „Na švatoho Jána“, čím vznikla nová festivalová tradícia.

Cirkev

Aj naďalej pokračujúca rekonštrukcia domu nádeje a pastoračného centra je finančne náročná a hlavný podiel na celkovej rekonštrukcii má obecný úrad.

Obecný úrad tiež prispel na rekonštrukciu vežových hodín. Nové vežové hodiny boli inštalované začiatkom júla 2006. Čas je riadený rádiovým signálom z Nemecka.

Mesiac júl je už tradične mesiacom výmeny kaplánov a v tomto roku k nám na miesto kaplána prišiel o. Milan Kašperek.

Urbárska spoločnosť

V práci pred štátnymi orgánmi pokračuje dokazovanie práva spoločnosti na majetok. Žaloba podaná MO SR o ochranu vlastníckeho práva skončila na odvolacom súde II. stupňa tak, že vyhratý spor pre spoločnosť vrátil Krajský súd v Prešove späť na I. stupňový súd do Kežmarku z dôvodu zaujatosti sudcu. Z uvedeného dôvodu bola spoločnosť nútená podať v novembri 2006 určovaciu žalobu, kto je vlastne vlastníkom urbárneho majetku obce Jakubany, nakoľko LV č. 1 si MO SR vyrobilo až v roku 1997 v zmysle novely zákona o Vojenských obvodoch a následne vytvorením Vojenského katastrálneho úradu v Košiciach. Vec nepomohli vyriešiť ani písomné, ani osobné intervencie u ministra obrany a ministra spravodlivosti a spoločnosti nebola doručená žiadna odpoveď.

Pracovníci spoločnosti pracovali ustavične pod tlakom, keď ich vojenská polícia „navštevovala“ pravidelne 1-krát do týždňa, aby pripomenula, že majetok stále patrí štátu.

V lese bola činnosť zameraná hlavne na spracovanie ležatej a stojacej kalamity. Boli dobudované cesty (Sipkovka po Katreničovu polianku) a zväžnice v Nižnom Torači (Zamčisko, Kuligura). Tieto cesty a zväžnice bolo potrebné dobudovať z dôvodu spracovania kalamity z predošlých rokov, pretože z dôvodu napádania porastov kôrovcom dochádza

k znehodnocovaniu drevnej hmoty. Toto územie bolo v značnej miere už aj vyčistené a zalesnené.

V spolupráci s obcou Hniezdne a urbariátom Nová Ľubovňa boli poopravované najnutnejšie miesta na ceste po hlavnej doline t.j. od Jánošovky po Mengerovku.

Spoločnosť aj naďalej vykonáva činnosti ako čistenie a zalesňovanie, a činnosť pri ochrane lesa bola zameraná hlavne na odchyt podkôrného hmyzu a proti ohryzu zverou.

Podnikateľská činnosť v obci

Počet podnikateľov v našej obci je pomerne stabilný a aj naďalej tu pôsobia jednotlivé prevádzky spomínané v predchádzajúcich rokoch. Pribudol k nim len nový podnik Jozefa Michňu, ktorý dostal názov Michňov dvor. Otvorený bol 20.6.2006. Zriadený bol v priestoroch pri vstupe do obce, ktorým v minulosti prischla posmešná prezývka „Colnica“. V súčasnosti je to veľmi pekne štýlovo zariadený podnik, ktorý občania Jakubian využívajú nielen na bežné občerstvenie a krátke posedenie, ale aj na rôzne rodinné slávnosti akými sú krstiny alebo prvé sväté prijímanie.

V budove sa nachádza aj obchod s rozličným tovarom firmy COOP Jednota.

Šport

Ako už bolo spomínané, v ročníku 2005/2006 sa futbalisti do bojov o umiestnenie nezapojili.

Vo svojom cvičení pokračovali ženy cvičiace aerobic aj v tomto roku.

Požiar v obci

Dlhé roky našu obec požiare obchádzali, teraz však už druhý rok za sebou musíme spomenúť aj takúto smutnú udalosť. Tentokrát došlo k požiaru v rómskej osade v dopoludňajších hodinách 10. 3. 2006. Hoci nemôžeme hovoriť o miliónových materiálnych škodách, oproti minuloročnému požiaru mal tento požiar tragické následky, keď v jednej z chatrčí zahynulo dvojročné dievčatko.

Jej rodičia a starší súrodenci neboli v čase tragédie doma!

Počasié

Začiatok leta, mesiac jún, bol v tomto roku poznačený opäť povodňami.

Zima bola v tomto roku veľmi zvláštna. Prvý sneh nás rovnako ako v predchádzajúcom roku prekvapil veľmi skoro a ešte v prvej polovici decembra nás vystrašila silná víchrica, ale potom sa oteplilo a zima bola veľmi mierna. Boli dni, keď teplota vystúpila až na 10° C.

Nezamestnanosť

V roku 2006 došlo k nepatrnému poklesu nezamestnanosti z minuloročných 229 na 208 osôb, aj naďalej však je najviac ľudí bez práce zo skupiny osôb bez vzdelania alebo len so základným vzdelaním, a to 146.

Čiastkové doplnky z histórie obce – životopis významného obyvateľa obce

2. 1. 2006 sa významného životného jubilea, 70. rokov, dožil Michal Kundľa – pedagóg, maliar, hudobník a spisovateľ.

Narodil sa 2. 1. 1936 v Jakubanych ako predposledný z 12 detí, v chudobnej roľníckej rodine. Pedagogické vzdelanie nadobudol pre ročníky 1.- 5. v roku 1959. V školských službách pôsobil od roku 1954 do roku 1996. Vyučoval prevažne na druhom stupni základnej školy predmety matematiku, hudobnú a výtvarnú výchovu.

Svoje pedagogické vzdelanie sa snažil doplniť si ďalším štúdiom predmetov matematika, výtvarná výchova a rysovanie pre ročníky 6. – 9., túto aprobáciu sa mu však zo zdravotných dôvodov nepodarilo ukončiť.

Spolu s manželkou Helenou založil a 27 rokov viedol folklórny súbor Kečera, kde boli všetky vekové kategórie – deti, mládež aj dospelí. Zaslúžil sa aj o znovuoobnovenie jeho činnosti a stále je jeho aktívnym členom, a to nielen odovzdávaním skúseností, ale aj priamo na javisku.

Od roku 1963 viedol Michal Kundľa aj obecnú kroniku, ktorú musel písať od začiatku, vzhľadom k tomu, že pôvodná kronika sa stratila. Obecným kronikárom bol do roku 1989.

Ako dôchodca v roku 2005 vydal knihu Jakubany včera a dnes. V súčasnosti má zozbieraných 103 jakubiankych piesní, ktoré čakajú na svoje vydanie.

Jeho voľný čas v súčasnosti patrí krásam našej obce, ktoré zvečňuje vo svojich obrazoch, jakubianskemu cirkevnému spoločenstvu, kde pôsobí ako kurátor a súboru Kečera.

Rok 2007

Ak chceme stručne charakterizovať rok 2007, musíme spomenúť predovšetkým rok dokončenia mnohých stavieb začatých v predchádzajúcich rokoch. Predovšetkým bol dokončený a daný do užívania Dom nádeje a pastoračné centrum. Svojho dokončenia sa dočkalo aj futbalové ihrisko. Obec sa aj naďalej zviditeľňuje predovšetkým svojou kultúrnou činnosťou, a to nielen v blízkom regióne, ale aj vo vzdialenejších kútoch Slovenska.

Ludnatosť

Počet obyvateľov v našej obci, k 31.12.2006, bol 2500.

Tabuľka narodených detí

Narodené deti	Chlapci	Dievčatá	Spolu
Spolu	19	14	33
Majoritné obyvateľstvo	10	3	13
Rómske obyvateľstvo	9	11	20

V roku 2007 bolo uzavretých 26 manželstiev, z toho bolo 15 manželstiev z majoritného obyvateľstva a 11 manželstiev z rómskeho obyvateľstva.

Pôvod novomanželov

Manželstvá	Obaja z Jakubian	Ženich z Jakubian	Nevesta z Jakubian
Majoritné obyvateľstvo	1	9	5
Rómske obyvateľstvo	5	2	4

Zmeny v stave obyvateľstva

Obyvateľstvo	Prihlásení	Odhlásení	Úmrtia
Majoritné	9	23	20
Rómske	1	2	1
Celkom	10	25	21

Celkový prírastok obyvateľstva v roku 2007 predstavoval 43 obyvateľov, úbytok 46 obyvateľov. Počet obyvateľov v našej obci teda klesol o 3 osoby, teda na 2497 obyvateľov. Nárast bol zaznamenaný len u rómskeho obyvateľstva, ktorých počet stúpol o 18 osôb, celkom na 825 osôb.

Hospodárenie v obci

Rovnako ako v predchádzajúcom roku sa obec venovala rôznym objektom. V popredí bol aj v tomto roku predovšetkým Dom nádeje a pastoračné centrum, ktorý bolo potrebné dobudovať. Z obecného rozpočtu bolo zabezpečené jeho interiérové zariadenie a chladiace zariadenie, bolo vybudované parkovisko a upravené jeho okolie v celkovej sume 705 000,- Sk.

V celkovej sume 1 139 000,- Sk boli vybudované cesty v rôznych častiach obce.

Obec zakúpila 4 kusy autobusových čakární, kde sumu 100 000,- Sk uhradila už v tomto roku a zvyšnú časť doplatí po konečnom osadení čakární.

Ďalšou významnou investíciou v hodnote 1 651 330,- Sk boli projektové a prípravné práce na získanie finančných prostriedkov na rekonštrukciu a nadstavbu základnej školy a inžinierske siete, cesty, vodné toky v obci.

Ďalšie výdavky sa týkajú kultúrnej a športovej činnosti v obci, údržby ciest a verejnej zelene, ale aj bežných výdavkov súvisiacich s prácou obecného úradu.

Školstvo

Rok 2007 bol na základnej škole rokom, v ktorom sa uskutočnili dve veľké kontroly.

Tou prvou bola kontrola Kontrolného úradu Ministerstva školstva SR z Bratislavy, ktorá kontrolovala počty žiakov na škole a dokumentáciu žiakov špeciálnych tried a žiakov

individuálne integrovaných v klasických triedach, a teda aj nakladanie školy s finančnými prostriedkami, ktorá nezistila žiadne nedostatky. Táto kontrola bola v máji.

Druhou kontrolou bola Štátna školská inšpekcia, ktorá bola na škole v mesiaci október. Rovnako ako kontrola z ministerstva dopadla veľmi dobre, čiže celková úroveň školy bola ohodnotená priemerom 1,5.

Základná škola v našej obci pracuje podľa cieľov, ktoré si stanovila. Jedným zo základných cieľov je umiestnenie 70% z končiacich žiakov (v klasických triedach) na strednej škole s maturitou.

Tento cieľ sa podarilo dosiahnuť aj v tomto roku, keď z 28 žiakov deviatego ročníka 21 žiakov (75%) bude pokračovať v štúdiu na strednej škole s maturitou. Aby sa podarilo dosiahnuť tieto ciele, a samozrejme, aby žiaci dosiahli čo najlepšie výsledky v celoštátnych testoch, v Monitoringu, opäť pracovali na škole krúžky slovenského jazyka a matematiky.

Od januára do júna bol na škole v spolupráci s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni organizovaný Kurz na doplnenie základného vzdelania pre tých, ktorí skončili vzdelanie v nižšom ročníku, a teda nemali ukončené ani základné vzdelanie, čo im bránilo prihlásiť sa na rôzne kurzy, či ďalšie vzdelávanie. Tohto kurzu sa zúčastnili nielen občania z Jakubian , ale aj z Podsadku.

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch, aj v tomto roku boli na škole vylepšované materiálne podmienky, ktoré majú tiež veľmi veľký vplyv na úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu.

Vedeniu školy sa podarilo získať finančné prostriedky na rekonštrukciu, za ktoré boli vymenené drevené okná v novej budove, zo severnej strany, za plastové. Vzhľadom k tomu, že ide o najchladnejšie priestory, bola rekonštrukcia výrazným zlepšením podmienok a určite v konečnom dôsledku prispeje aj k úspore tepla v týchto priestoroch. Zrekonštruovaná bola aj zborovňa v novej budove.

Zmenami prešli aj špeciálne triedy. Po zrušení špeciálnej základnej školy, aby sa vytvoril dostatok učební, boli predelením dvoch veľkých tried vytvorené štyri menšie triedy, pričom jedna z tried bola prechodnou triedou, čo pôsobilo veľmi rušivo. Preto boli do každej triedy vytvorené samostatné vchody a do všetkých tried boli zakúpené nové dvere. Zároveň bola do tried zavedená voda, ktorá chýbala v triedach vytvorených predelením.

V súvislosti so špeciálnymi triedami je potrebné spomenúť novodobý fenomén, ktorý začína spôsobovať problémy vedeniu školy, ale aj učiteľom. Už v roku 2006 sa začínali triedni učitelia stretávať s tým, že deti, žiaci našej školy, sú doma ponechané v starostlivosti starších

súrodencov, prípadne starých rodičov a rodičia detí sa zdržiavajú mimo trvalé bydlisko. Podľa vyjadrení detí, ale aj rómskej asistentky, sa rodičia zdržiavajú vo Veľkej Británii, kde údajne pracujú. V roku 2007 dochádza k ďalšiemu posunu, keď spolu s rodičmi odchádzajú do Veľkej Británie aj deti. Môžeme hovoriť o forme novodobého kočovníctva. Ojedinele je niektoré z detí zaradené do škôl vo Veľkej Británii, ale väčšina z týchto detí sa nezúčastňuje žiadneho vzdelávania, čo sa prirodzene veľmi odráža aj na ich celkovej úrovni. (Z jedenástich detí, ktoré odcestovali do Veľkej Británie, v rôznom čase, boli do školy zaradené len tri deti. Z týchto jedenástich detí sa sedem detí vrátilo, a len jedno z nich počas štyroch mesiacov pobytu vo Veľkej Británii navštevovalo školu!)

Kultúra

Po predchádzajúcom úspešnom roku, rôznych prehliadok a prvých umiestneniach na súťažiach, sa súbor Kečera zúčastňoval ďalších prehliadok a súťaží , kde získaval veľmi pekné umiestnenia.

Členovia súboru však ukázali, že sú aj skvelými organizátormi, keď v spolupráci s obecným zastupiteľstvom usporiadali 1. fašiangový ples v Kultúrnom dome v Jakubanoch.

Po prvých nespelych krokoch na súťažiach sa osmelili aj naše deti. Detská folklórna skupina pod vedením E . Fáberovej sa 20. marca zúčastnila Okresnej súťaže v Starej Ľubovni, kde vystúpila v striebornom pásme a postúpila na krajské kolo do Raslavic, kde bola zaradená do bronzového pásma. V mesiaci jún Slovenská televízia natočila so skupinou detí a mládeže z folklórneho súboru Kečera pásmo o Jánových zvykoch, ktoré bolo odvysielané v relácii venovanej folklóru, pod názvom Kapura. Toto pásmo získalo v tejto súťažnej relácii najvyšší počet hlasov od divákov a umiestnilo sa na 1. mieste.

24. júna sa uskutočnil 1. festival Na švatoho Jana. Okrem súboru Kečera sa ho zúčastnili súbory z Telgártu, Tichého Potoka, ľudová hudba bratov Kollárovcov z Kolačkova a ľudový rozprávač Jožko Jožka. Celá slávnosť sa začala v areáli Obecného úradu v Jakubanoch, kde sa jednotlivé súbory zoradili a v sprievode prešli obcou na futbalové ihrisko, kde bolo pripravené pódium, na ktorom sa uskutočnili vystúpenia. Na tento festival sa prišli pozrieť nielen občania našej obce, ale aj ľudia z okolitých obcí. Všetci sa o tomto podujatí vyjadrovali veľmi pochvalne a malo veľký ohlas.

Zo súťaží, na ktorých sa zúčastnili dospelí členovia súboru je potrebné spomenúť Makovickú strunu, kde sa ženské trio- K. Krivoňáková, K. Krivoňáková a K. Marchevková- umiestnilo na 1. mieste a súťaž Spevy môjho rodu vo Vislanke, kde M. Rybovičová obsadila taktiež prvé miesto.

Nielen umiestnenia detí a dospelých na rôznych súťažiach svedčia o veľkom záujme o náš súbor. Od roku 2005, keď bola pri príležitosti 42. výročia jeho založenia znovuoobnovená jeho činnosť, vstúpil do povedomia okolitých obcí, ale aj širšieho okolia. Túto skutočnosť odráža fakt, že členovia súboru sú pozývaní na rôzne festivaly a miestne slávnosti po okolitých obciach. Zúčastnili sa napríklad festivalu v Krivanoch, Kravanoch, Svidníku, Žakovciach, na podujatí Ozveny staroslovienčiny v Telgárte, na Stretnutí krajanov v Kolačkove, na odpustovej slávnosti v Novej Ľubovni, ale boli aj v Poľsku na slávnosti pod názvom Jesień Popradzka.

Na záver spomeniem ešte Prehliadku cirkevných zborov v Starej Ľubovni, ale predovšetkým návštevu v rusínskej obci Šumiac. Tu v miestnom kostole vystúpili členovia dospeljej časti súboru v programe Vianoce po Kráľovou Hoľou. Toto vystúpenie členov súboru zaujalo nielen tamajších obyvateľov, ale aj župana VÚC Bratislava, ktorý ponúkol možnosť prezentovať jakubianske tradície na folklórnych slávnostiach v Bratislave – Petržalke.

Cirkev

V tomto roku boli ukončené rekonštrukčné práce na Dome nádeje a pastoračnom centre. Slávnostne posvätený a uvedený do prevádzky bol 12.7.2007, za účasti starostu obce, terajšieho správcu farnosti o. Damiána Saraku a o. Petra Vansača, predchádzajúceho správcu farnosti, ktorý tento projekt pripravoval. Prvým zosnulým v Dome nádeje bol Štefan Beskyd. Najvyššou čiastkou na vybudovanie Domu nádeje prispel obecný magistrát, ďalšími sponzormi boli Urbárska spoločnosť obce Jakubany a bola uskutočnená aj finančná zbierka medzi veriacimi farnosti (manželský pár 3x 1000 Sk, samostatne žijúci 3x500 Sk). Aj napriek tomu, že Dom nádeje je v súčasnosti už nevyhnutnosťou na dôstojnú rozlúčku so zosnulými, nie všetci veriaci farnosti boli ochotní prispieť na finančnú zbierku.

Urbárska spoločnosť

Z predchádzajúcich správ o urbárskej spoločnosti vyplýva, že členovia výboru sa snažia pred štátnymi orgánmi hájiť práva podielnikov, a teda skutočných vlastníkov lesa v našej obci. Ich práca je však veľmi náročná. Už v novembri roku 2006 bola podaná žaloba na Okresný súd v Kežmarku, že vlastníkom t.j. MO SR nie je vlastníkom uvedených parciel evidovaných na LV č. 1, ale pojednávanie bolo stanovené až na 29. máj. 2008! Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch sa členovia urbárskej spoločnosti snažili aj osobnými návštevami na MO pohnúť veci v riešení dopredu, ale ani tu neuspeli, pretože VO – Javorina nemôže zaniknúť, nakoľko nie je vyriešený problém vzniku katastrálneho územia Ľubické kúpele, ktorý je na ústavnom súde a má byť vyriešený v mesiaci jún 2008.

Spomínané nevyjasnené vzťahy spôsobujú vážne problémy aj v hospodárení v lese. Činnosť v lese je rovnako ako v predchádzajúcom období zameraná na spracovanie ležatej a stojatej kalamity. Žiaľ tu je nutné skonštatovať, že pribúda najmä stojatej kalamity, t.j. nakazených porastov podkôrnym hmyzom. Ak však chcú pracovníci túto drevnú hmotu zväzať a spracovať, sú vojenskou strážou obviňovaní z krádeže a drevná končí v rukách polície.

V lese sú samozrejme vykonávané aj ďalšie hospodárske činnosti, ako čistenie, zalesňovanie a ochrana porastov proti zveri a škodcom.

Šport

V ročníku 2006/2007 skončilo futbalové mužstvo A po jesennej časti na 3. mieste, ale v jarnej časti sa im nepodarilo nadviazať na toto úspešné pôsobenie a nakoniec skončili na 4. mieste.

Po ukončení jarnej časti súťaže sa obecný magistrát rozhodol zlepšiť kvalitu futbalového ihriska, ktoré si v minulosti vybudovali futbaloví nadšenci svojpomocne, ale nepodarilo sa im zbaviť kamenného podložja, ktoré kvalitu trávniky stále zhoršovalo. Definitívnym riešením bolo zapožičanie stroja na drvenie kameňa do hĺbky 5-10 cm z Poľnohospodárskeho družstva v Novej Ľubovni. Následne bolo ihrisko poorané, terén bol bránami vyrovnaný a vysiatá tráva za 20 000 Sk. Zároveň bola upravená plocha vedľa ihriska. Celkové náklady na úpravu boli 150 000 Sk.

To bol dôvod, prečo museli futbalisti jesennú časť okresnej súťaže 2007/2008 odohrať na ihrisku v Novej Ľubovni.

V mesiaci október sa uskutočnila výnimočná súťaž konských záprahov, ktorú organizátori nazvali Jakubianska uzda. Aj napriek chladnému počasiu areál Michňov dvor videl kvalitné výkony štrnástich furmanov, medzi ktorými nechýbali viacerí majstri, resp. vicemajstri Slovenska či dokonca aj strieborný z Majstrovstiev Európy Pavol Chobor. Po troch disciplínach sa celkovým víťazom stal Juraj Pardus z Hniezdneho, najlepší z našich, Ján Čopjak, skončil v tvrdej konkurencii na výbornom štvrtom mieste.

Nezamestnanosť

Nezamestnanosť stúpila oproti minulému roku len o jednu osobu, teda na 208. Nezamestnaných bez vzdelania a so základným vzdelaním bolo 153.

V tejto súvislosti je zaujímavou skutočnosťou, že za prácou začínajú odchádzať do zahraničia nielen muži, ale aj ženy a dievčatá z našej obce. Kým v minulosti, v 90-tych rokoch 20. storočia, to boli výlučne slobodné dievčatá, ktoré si hľadali prácu v rodinách v zahraničí ako opatrovatelky detí alebo starých ľudí, dnes odchádzajú za prácou aj vydaté ženy, ktoré už majú staršie odrastené deti.

Počasie

Zima si k nám nenašla cestu ani v mesiaci január a pretrvávalo teplé počasie. K ochladeniu došlo až vo februári, ale snehu bolo napriek tomu veľmi málo, a preto mnohí očakávali suchý rok.

Jar a leto boli primerané našim podmienkam, ale boli pomerne suché s výnimkou niekoľkých augustových dní. Teplá a suchá bola aj jeseň a svojím spôsobom sa zopakovalo počasie z predchádzajúceho roku, keď prvý sneh prišiel veľmi skoro, veľmi chladné počasie počas už spomínanej Jakubianskej uzdy, ale potom bolo opäť teplé počasie, len s miernymi nočnými mrazmi.

Rok 2008

Celospoločenské udalosti

Život v našej obci v roku 2008 ovplyvnili dve závažné celospoločenské udalosti.

Prvou z nich, pozitívnu, bola príprava našej krajiny na prijatie eura. Príprava na vstup do eurozóny prebiehala už od roku 2004, kedy naša krajina plnila podmienky prijatia. Celé toto snaženie vyvrcholilo 3. 6. 2008 na zasadnutí Rady Európskej únie (ďalej EÚ) pre ekonomické a finančné otázky v Luxemburgu na úrovni ministrov financií členských štátov EÚ, kde prítomní odporúčali vstup Slovenska do eurozóny k 1. 1. 2009.

Toto stanovisko potvrdila Rada EÚ v zložení hláv štátov 20. 6. 2008.

8. 7. 2008 Rada EÚ na úrovni ministrov financií členských štátov EÚ stanovila konverzný kurz, teda pevnú sadzbu, ktorou sa hodnoty slovenskej meny prepočítali na euro. Tento neodvolateľný prepočítavací koeficient medzi eurom a slovenskou korunou bol stanovený na úrovni 30,1260 SK za 1 euro. Konverzný kurz sa od 24. 8. 2008 používal na účely duálneho zobrazovania cien a od 1. 1. 2009 sa používal na prepočet všetkých hodnôt v korunách na euro.

Druhou udalosťou, žiaľ negatívnou, bolo prepuknutie finančnej krízy. Táto kríza začala v USA už v roku 2007 ako kríza realitného trhu a neschopnosť obyvateľov splácať pôžičky. Tým sa do problémov dostali aj banky. Európa tejto kríze spočiatku nevenovala dostatočnú pozornosť. Európsku úniu začala táto kríza priamo ohrozovať po „novom čiernom pondelku“ 15. septembra 2008, kedy burza na Wall Street zažila najväčší pokles od teroristických útokov 11. septembra 2001.

Na Slovensku sa začala kríza prejavovať stúpaním počtu nezamestnaných, avšak v našej obci sa to ešte v tomto roku tak radikálne neprejavilo.

Ľudnatosť

Počet obyvateľov v našej obci, k 31.12.2007, bol 2497.

Tabuľka narodených detí

Narodené deti	Chlapci	Dievčatá	Spolu
Spolu	26	20	46
Majoritné obyvateľstvo	8	10	18
Rómske obyvateľstvo	18	10	28

V roku 2008 bolo uzavretých 21 manželstiev, z toho bolo 14 manželstiev z majoritného obyvateľstva a 7 manželstiev z rómskeho obyvateľstva.

Pôvod novomanželov

Manželstvá	Obaja z Jakubian	Ženích z Jakubian	Nevesta z Jakubian
Majoritné obyvateľstvo	5	4	5
Rómske obyvateľstvo	5	1	1

Zmeny v stave obyvateľstva

Obyvateľstvo	Prihlásení	Odhlásení	Úmrtia
Majoritné	9	14	25
Rómske	1	1	2
Celkom	10	15	27

Celkový prírastok obyvateľstva v roku 2008 predstavoval 61 obyvateľov, pretože okrem narodených detí a osôb prihlásených na trvalý pobyt boli aj 3 osoby prihlásené na prechodný pobyt. Úbytok predstavoval 42 obyvateľov. Počet obyvateľov v našej obci stúpol o 19 osôb na 2516 obyvateľov. Nárast bol zaznamenaný len u rómskeho obyvateľstva, počet rómskeho obyvateľstva stúpol na 852 osôb.

Hospodárenie v obci

V roku 2008 bola pozornosť v obci venovaná menším projektom, ktoré boli zamerané na skultúrnenie prostredia v obci. Takým bola kompletná revitalizácia parku pri kostole. Na obnove parku spolupracovali zamestnanci obecných služieb a poľovníci. V parku bol vyrovnaný terén, položené obrubníky a urobené žľaby na dažďovú vodu, osadená zámková dlažba a boli zakúpené aj lavičky, informačná tabuľa a odpadkový kôš. Park tak získal celkom novú podobu a bude pre verejnosť nielen prítiahlivejší, ale aj prístupnejší. Pri parku bolo vybudovaných aj niekoľko parkovacích miest.

Už v roku 2007 boli zakúpené 4 kusy autobusových čakární, ktoré boli dokončené a osadené v roku 2008.

Obecný úrad ako zriaďovateľ poskytol prostriedky na spracovanie žiadosti na získanie finančných prostriedkov na rekonštrukciu školy.

Obec podporuje kultúrne a športové aktivity v obci, ktoré sú obcou finančne dotované.

Obec samozrejme nezabúda ani na svojich dôchodcov. Žiadateľom, ktorí mali záujem, bola poskytnutá dotácia na obedy. Finančný príspevok získala aj Jednota dôchodcov v Jakubanoch. Ďalšie výdavky súviseli s bežným životom v obci: chod obecného úradu, údržba verejných priestranstiev a potokov.

Školstvo

V školstve aj v tomto roku dochádza k veľmi významným zmenám. Obec v spolupráci s vedením školy podala žiadosť pod názvom Rekonštrukcia, obnova a modernizácia školských a vzdelávacích zariadení v obci Jakubany na Regionálny operatívny program v Bratislave. Jedným z predpokladov na schválenie finančného príspevku bolo spojenie dvoch samostatných právnych subjektov, základnej školy a materskej školy do jedného. Rozhodnutím Ministerstva školstva SR došlo 1. júna 2008 k zlúčeniu základnej školy a materskej školy pod jeden právny subjekt. Vznikla tak Základná škola s materskou školou Jakubany.

V roku 2008 bolo na mieste bývalého ihriska s antukovým povrchom vybudované nové viacúčelové ihrisko s umelým trávnikom. Slávnostne bolo otvorené 23. mája za účasti starostu obce PhDr. Jozefa Dufalu, riaditeľa školy PhDr. Ladislava Žileckého a hostí, medzi ktorými bol aj poslanec VÚC Prešov Ing. Jozef Kandráč. V dopoludňajších hodinách bude využívané

žiakmi školy, ale v popoludňajších hodinách a počas víkendov bude za stanovených podmienok sprístupnené aj širokej verejnosti.

Školský rok 2008/2009 bol prvým rokom školskej reformy. Táto reforma priniesla zmeny v učebných plánoch a učebných osnovách. V uvedenom školskom roku boli reformnými ročníkmi 1. a 5. ročník základnej školy a materskej školy. Ostatné ročníky pokračovali v pôvodných osnovách a plánoch. Základom tejto reformy je skutočnosť, že Ministerstvo školstva SR v spolupráci so Štátnym pedagogickým ústavom v Bratislave vydávajú Štátny vzdelávací program, ktorý stanovuje minimálny počet povinných predmetov a obsahuje aj voliteľné hodiny. Každá škola si potom na základe tohto programu samostatne spracuje Školský vzdelávací program. Pozitívom tejto reformy je, že škola môže použiť voliteľné hodiny podľa vlastného uváženia na posilnenie už daných predmetov v Štátnom vzdelávacom programe, alebo si môže vytvoriť nové predmety, ktoré budú na danej škole vyučované. V danom školskom roku boli na našej škole posilnené už existujúce vyučovacie predmety.

Kultúra

Autentický večer v Bratislave, pod týmto názvom prezentovali naše tradície členovia folklórnej skupiny Kečera z Jakubian v Petržalke. Toto vystúpenie sa konalo na základe pozvania bratislavského župana Vladimíra Bajana. Program v dome kultúry v Zrkadlovom háji doplnila ochutnávka jakubienských jedál.

11. mája na regionálnom konkurze interpretov ľudových piesní Makovická struna získali naši zástupcovia 1. miesto v kategórii duo Štefan Vasil' a Štefan Rybovič. V kategórii trio získali taktiež 1. miesto Štefan Vasil', Štefan Mačuga a Štefan Katrenič.

22. júna sa na futbalovom ihrisku uskutočnil 2. ročník folklórnych slávností Na švatoho Jana. V programe účinkovali: folklórna skupina Kečera z Jakubian, folklórna skupina Majdan z Litmanovej, folklórna skupina Marmon z Chmeľnice, Veselé harmoniky Š. Zimu, folklórna skupina Šumiačan zo Šumiaca, ľudový rozprávač Jožko-Jožka. Na záver sa rozohoreli aj Jánske ohne.

V spolupráci s prešovským ukrajinským rozhlasom bolo v tomto roku vydané prvé CD folklórnej skupiny Kečera s názvom Jakubiensky hory. Na CD nahrali dvadsaťdva originálnych piesní, ktoré sprevádzala ľudová hudba Ondreja Kandráča.

21. septembra sa folklórna skupina Kečera zúčastnila na okresnej súťažnej prehliadke dedinských folklórnych skupín Nositelia tradícií v Litmanovej. V konkurencii skupín

z Litmanovej, Plavča, Novej Ľubovne, Chmeľnice a Vislanky získala 1. miesto a postúpila na krajské kolo.

Cirkev

Keďže v našej obci sa ku gréckokatolíckemu vierovyznaniu hlási 90,1 % obyvateľstva, týka sa nás aj veľká zmena v postavení Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku.

30. januára 2008 dostala Gréckokatolícka cirkev na Slovensku veľký dar v podobe jej nového kanonického usporiadania. Po rokoch, kedy bola Gréckokatolícka cirkev prenasledovaná, po rokoch snahy o jej likvidáciu a včlenenie do pravoslávnej cirkvi, bola Prešovská eparchia, ktorej súčasťou je aj naša obec, povýšená na metropoliu sui iuris (z latinského „svojho práva“ alebo „autonómny“). Súčasný východný právny kódex, Kódex kánonov východných cirkví delí jednotlivé východné katolícke cirkvi do štyroch kategórií podľa stupňa úplnosti ich štruktúry. Na najvyššom mieste sú patriarchálne cirkvi, po nich nasledujú cirkvi tzv. väčšieho arcibiskupstva, na treťom mieste sú metropolitné cirkvi sui iuris a po nich nasleduje presne nedefinovaná kategória zahŕňajúca tzv. iné cirkvi sui iuris. Naša Gréckokatolícka cirkev na Slovensku sa doteraz nachádzala v tejto štvrti – nedefinovanej kategórii. Metropolitná cirkev sui iuris, ktorá na Slovensku vznikla, je teda základnou, východiskovou, prvou riadnou formou, ktorú v duchu cirkevného práva môže mať konkrétna samostatná východná katolícka cirkev.

Pre metropolitnú cirkev na Slovensku sa v súvislosti s jej novým postavením vynárajú isté špecifické práva a povinnosti. V prvom rade ide o znovuvytvorenie štruktúry spájajúcej všetkých gréckokatolíkov na Slovensku do jednej cirkvi, pre ktorú východný kódex presne určuje pravidlá vnútorného života, celocirkevnej väzby, ako aj istej samostatnosti a schopnosti riadiť sa vlastnými zákonmi. Takto opisne by sme totiž mohli vysvetliť, čo znamená, že niektorá východná cirkev má štatút cirkvi sui iuris.

Prvým prešovským arcibiskupom a metropolitom sa stal Mons. Ján Babjak SJ. Správcom farnosti v našej obci je aj naďalej o. Damián Saraka, kaplánom bol do júla 2008 Milan Kašperek a v júli k nám prišiel nový kaplán o. Ján Makaj. Vo farnosti vypomáha aj o. Ján Mind'aš.

Urbárska spoločnosť

Urbárska spoločnosť pokračovala vo svojej doterajšej činnosti. V lese bola činnosť zameraná predovšetkým na spracovanie ležatej a stojatej kalamity. V tejto oblasti nebol uplynulý rok veľmi priaznivý. Drevokazný hmyz začal napádať aj tie časti lesa, ktoré v predchádzajúcom období známky nákazy neprejavovali. Využitie modernejších technológií na rýchlejšie spracovanie dreva nebolo možné pre nedoriešené majetkové spory.

Práve majetkové spory mali byť v tomto roku riešené, ale pojednávanie, ktoré bolo v mesiaci jún, muselo byť odročené, nakoľko neboli doložené znalecké posudky zo strany MO SR. Toto pojednávanie bolo odročené na neurčito, nakoľko pri tomto spore právny zástupca Vojenských lesov a majetkov š.p. Pliešovce závod Kežmarok chcel vystupovať ako vedľajší účastník. Okresný súd v Kežmarku spor odstúpil na Krajský súd do Prešova.

Aj naďalej ostáva nedoriešený problém vzniku katastrálneho územia obce Ľubické kúpele, ktorý je na Ústavnom súde a mal byť doriešený do konca roka 2008.

Šport

V jesennej časti ročníka 2007/2008 skončili naši futbalisti v okresnej súťaži na 11. mieste, ale v jarnej časti sa ich hra zlepšila a ich konečné umiestnenie bolo 10. miesto.

Aj na začiatku jarnej časti súťaže hrali naši futbalisti na futbalovom ihrisku v Novej Ľubovni, ale posledné zápasy, z dôvodu rovnakých termínov domácich zápasov, hrali už na domácom upravenom ihrisku.

Už počas prebiehajúcej súťaže bola na ihrisku budovaná prvá tribúna, ktorá bola ukončená a posvätená v deň konania festivalu „Na švatoho Jána“ 22. 6. 2008. Stavebný materiál – drevo – dodala urbárska spoločnosť. Práce vykonal tunajší podnikateľ J. Jančík.

Pokračovanie malo aj podujatie Jakubianska uzda - súťaž ťažných koní. V tomto roku sa uskutočnilo už v mesiaci september. Diváci mali možnosť vidieť súťažiacich z Hniezdneho, Kamienky, Osturne a samozrejme domácich z Jakubian. Celkovým víťazom sa stal J. Pardus z Hniezdneho, ktorý obhájil svoje vlaňajšie prvenstvo. Pre divákov sa konali dve zaujímavé súťaže, jedna bola v ručnom rezaní dreva a druhá v hádzaní klátov do diaľky. Riaditeľom pretekov bol Jozef Michňa a na organizovaní súťaže aj na stavbe trate sa aktívne podieľali poslanci Jozef Dufala a Mikuláš Guzlej. Súťaž sa konala v areáli Michňov dvor.

Spolky a organizácie

V našej obci už dlhodobo pracujú rôzne organizácie. Svoju základnú organizáciu majú v našej obci organizácie ako Slovenský červený kríž, Slovenský zväz protifašistických bojovníkov, Únia žien a v roku 2006 k nim pribudla nová organizácia. V našej obci bola založená Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska. Hlavným poslaním tejto organizácie je spríjemniť a spestriť seniorom jeseň života, aby si dopriali zaslúžený oddych a prežili pekné chvíle v starobe. Vo svojej činnosti sa zameriava na organizovanie zájazdov na odpustové slávnosti do pútnických miest: do Levoče, Ľutiny a Litmanovej, ale aj na termálne kúpalisko Vrbov. V jarňách mesiacoch pravidelne organizuje lesnú brigádu pri urbárskej spoločnosti. Niektoré aktivity organizuje spolu s členmi Základnej organizácie Slovenského červeného kríža v Jakubianoch. Členovia Základnej organizácie Jednoty dôchodcov z Jakubian sa pravidelne zúčastňujú na Okresných športových hrách seniorov.

Nezamestnanosť

Ako už bolo uvedené, záver roka 2008 bol poznačený finančnou krízou, tá sa však v našej obci v tomto roku výrazne neprejavila. Počet nezamestnaných stúpol len o jedného teda na 209. Najviac nezamestnaných je aj naďalej medzi ľuďmi s najnižším vzdelaním, teda u obyvateľov bez vzdelania alebo len so základným vzdelaním, 152 osôb. V počte nezamestnaných v tomto roku dominovali ženy, ktorých bolo spolu nezamestnaných 112.

Počasié

Veľmi mierna zima, už druhá v poradí, sa nepáčila lyžiarom, ale počasie sa s nami veľmi zahrávalo. Tohto roku bola Veľká noc veľmi skoro, a hoci tomu počasie veľmi nenasvedčovalo, veľké prekvapenie nás čakalo na Veľkonočný pondelok, ktorý nás privítal snehovou prikrývkou a veľkou zimou. Bol to najchladnejší Veľkonočný pondelok od roku 1964. Jar bola podľa mienky hospodárov priaznivá, ale v mesiaci júl zasiahli východ Slovenska, a teda aj nás, opäť povodne. Tie si vyžiadali prečisťovanie a uvoľňovanie nánosov pri mostoch, lávkach a priepustoch. Do prác boli zapojené mechanizmy urbárskej spoločnosti, obecného úradu, ale pridali sa aj súkromní vlastníci. K zraneniam či väčším škodám na majetku našťastie nedošlo. Zdá sa, že príroda nás stále častejšie upozorňuje na

našu nedbalosť pri jej využívaní rôznymi mimoriadnymi situáciami, ktoré sa začínajú cyklicky opakovať (povodne každé dva roky).

Zima už zodpovedala našim klimatickým podmienkam.

Rok 2009

Celospoločenské udalosti

Rok 2009 bol oveľa výraznejšie ovplyvnený finančnou krízou ako rok 2008. Rovnako ako v iných krajinách, vláda sa proti kríze pokúsila bojovať zavedením rôznych opatrení. Slovensko je krajinou, v ktorej má veľké zastúpenie automobilový priemysel, a práve tento priemysel bol krízou najviac postihnutý. Na oživenie tohto priemyslu vláda zaviedla tzv. šrotovné. Bola to dotácia na kúpu nového osobného motorového vozidla pre tých, ktorí dajú zlikvidovať svoje staré vozidlo predpísaným spôsobom. Toto opatrenie sa stretlo s veľkým ohlasom u širokej verejnosti.

Ludnatosť

Počet obyvateľov v našej obci k 31.12.2008 bol 2516.

Tabuľka narodených detí

Narodené deti	Chlapci	Dievčatá	Spolu
Spolu	26	28	54
Majoritné obyvateľstvo	10	9	19
Rómske obyvateľstvo	16	19	35

V roku 2009 bolo uzavretých 21 manželstiev, z toho bolo 6 manželstiev z majoritného obyvateľstva a 15 manželstiev z rómskeho obyvateľstva.

Pôvod novomanželov

Manželstvá	Obaja z Jakubian	Ženích z Jakubian	Nevesta z Jakubian
Majoritné obyvateľstvo	2	1	3
Rómske obyvateľstvo	10	2	3

Zmeny v stave obyvateľstva

Obyvateľstvo	Prihlásení	Odhlásení	Úmrtia
Majoritné	25	14	21
Rómske	1	2	0
Celkom	26	16	21

Celkový prírastok obyvateľstva v roku 2009 predstavoval 80 obyvateľov, úbytok 37 obyvateľov. Počet obyvateľov v našej obci stúpil o 43 osôb, teda na 2559 obyvateľov. U rómskeho obyvateľstva bol zaznamenaný nárast o 34 osôb. Celkom stúpil počet rómskych obyvateľov na 886 osôb.

Hospodárenie v obci

Najdôležitejším investičným zámerom na rok 2009 v rámci rozvojového programu obce boli stavebné úpravy na dome kultúry. Na dome kultúry a obecnom úrade boli vymenené okná a vchodové dvere a boli uskutočnené s ňou súvisiace opravy týchto priestorov. Z obecného rozpočtu sa vybuďoval aj manipulačný sklad, ktorý zlepšil pracovné podmienky v kuchyni.

Po úprave cintorína a vybudovaní chodníka prišla na rad výstavba parkoviska pri ňom, čo samozrejme občania obce uvítali.

Už od roku 2008 obec, ako zriaďovateľ, žiadala o poskytnutie finančných prostriedkov na rekonštrukciu školských zariadení v obci a na projektovú dokumentáciu vynaložila nemalé finančné prostriedky z vlastných zdrojov. Aj v tomto roku dofinancovala projekty na rekonštrukciu školy a tie boli schválené. (Viac bude o týchto projektoch napísané v oddieli školstvo.)

Obec poskytla príspevok na obedy pre dôchodcov a uhradili sa náklady na akcie pre členov Jednoty dôchodcov v obci Jakubany.

V roku 2009 bola schválená výstavba nájomného domu – blok A, kde bude 16 bytových jednotiek. Zároveň sa začali pripravovať podklady pre výstavbu bloku B.

Školstvo

Školský rok 2009/2010 bol vedením školy označený ako jeden z najnáročnejších rokov v histórii školy v Jakubanoch. V danom roku boli z fondov EÚ schválené dva projekty.

Jedným z nich bol už spomínaný projekt s názvom Rekonštrukcia a modernizácia školských vzdelávacích zariadení v obci Jakubany. Hlavným zámerom projektu bolo presťahovať materskú školu z priestorov bývalej zemianskej kúrie, ktorá nevyhovovala hygienickým požiadavkám a bola aj energeticky nákladná, do priestorov základnej školy. Škola bola zateplená, vymenené okná a boli aj zrekonštruované sociálne zariadenia v najstaršej časti školského komplexu. Navyše bola na novšej časti vybudovaná nadstavba, kde vzniklo sedem nových tried. Nanovo bola vybudovaná aj kotolňa.

Druhým schváleným projektom bol projekt pod názvom Vzdelávanie rómskych žiakov v modernej európskej škole. V tomto projekte išlo o zaradenie nových vyučovacích prvkov do vyučovania. Išlo predovšetkým o používanie nových informačných technológií na vyučovaní, teda používanie interaktívnych tabúl a notebookov, prednostne na vybraných hodinách slovenského jazyka a matematiky. V rámci projektu boli vytvorené aj nové predmety, ktoré sa stali v určených ročníkoch súčasťou Školského vzdelávacieho programu. Jedným z nich bola dopravná výchova v 0., 1. a 2. ročníku. Na vyučovanie tohto predmetu boli zakúpené bicykle, kolobežky, motokáry, prenosné semaforey, dopravné značky, ochranné pomôcky a vybudované asfaltové ihrisko.

Ďalšie nové alebo implementované predmety, ktoré vznikli, sú úzko spojené s pracovným vyučovaním. Vznikli predmety tkáčstvo, hrnčiarstvo a práca s drevom. Dominantne boli tieto predmety vytvorené na získanie pracovných zručností u rómskych žiakov.

Pri tvorbe tohto projektu sa nezabudlo ani na voľný čas detí. Pedagógovia si veľmi dobre uvedomujú, že nudiace sa deti často vymýšľajú aktivity, ktoré vedú k negatívnym prejavom, najčastejšie k vandalizmu, s ktorým máme zlé skúsenosti aj v našej obci. Aj v minulosti si žiaci školy mali možnosť vybrať zo širokej ponuky záujmových útvarov. Vďaka projektu si športové a kultúrne záujmy môžu deti ešte intenzívnejšie rozvíjať. Bola zakúpená kompletná hokejová výstroj pre 20 žiakov, dresy, stolnotenisové stoly, lopty a iné športové náčinie.

Pre rozvoj hudobných schopností boli zakúpené hudobné nástroje pre kompletnú hudobnú skupinu a kroje.

Aj naďalej pokračuje reforma, tentoraz sú reformnými ročníkmi 2. a 6. ročník v klasických triedach a v tomto školskom roku začína reforma aj pre špeciálne triedy, teda pre 1. a 5. ročník.

Kultúra

15. február 2009 bol pre naše folklórnu skupinu mimoriadnym dňom. V ten deň bolo pokrstený CD nosič folklórnej skupiny Kečera pod názvom Jakubiansky hory. Na slávnosti sa zúčastnili členovia súboru s rodinnými príslušníkmi a ako hostia, zakladatelia Karpatsko-rusínskeho spolku v Pittsburgu, jeho prezident Ivan Righetty a Marianna Sivaková, rodáčka z Jakubian. CD pokrstil riaditeľ Ľubovnianskeho osvetového strediska Ing. Peter Sokol.

V roku 2008 folklórna skupina Kečera zvíťazila v okresnej súťaži dedinských folklórnych skupín v Litmanovej a postúpila na krajské kolo. Aj na krajskej súťažnej prehliadke vo Vihorlatskom osvetovom stredisku v Humennom spomedzi dvadsiatich folklórnych skupín z Prešovského kraja získala prvé miesto a postúpila na celoštátnu prehliadku do Liptovského Mikuláša. Súbor Kečera triumfoval s programom - Svadba. A rovnako ako v Humennom aj v Liptovskom Mikuláši postúpil náš súbor do galaprogramu, kde z 15 skupín postúpilo len sedem najlepších. Podľa poroty mala najlepšie naštudovaný spev zo všetkých skupín. Domov sa súboristi vrátili s prestížnym Pohárom Národného osvetového strediska a s pozvánkami na folklórne slávnosti vo Východnej a Myjave. Podobný úspech dosiahla naša folklórna skupina iba v roku 1980 pod vedením Michala Kundľu.

28. júna sa na futbalovom ihrisku konala folklórna slávnosť Na švatoho Jana (Jánske ohne). Účinkovali folklórne skupiny: Kečera z Jakubian, Barvinok z Kamienky, Poľana z Jarabiny, Podpoľančik z Jarabiny, SS z Kolačkova a ľudová rozprávačka Araňa z Jarovnic.

Ani počas leta členovia súboru nezaháľali a zúčastnili sa vystúpení v skanzene v Starej Ľubovni, na stretnutí rodákov v Toporci, v skanzene v Nowom Saczi a na stretnutí rodákov Lemkowskej Watry v Poľsku. Popri vystúpeniach sa pripravovali na okresnú prehliadku Spevy môjho rodu. Okresná prehliadka trvala tri dni a spevákom tleskali v Orlove, Jakubanoch, Veľkom Lipníku, v Šambrone a Chmeľovej pri Bardejove.

V roku 2009 na druhom programe Slovenskej televízie v populárnej spevácko-tanečnej súťaži Kapura vystúpili aj členovia folklórnej skupiny Kečera. Dospelí vystúpili s pásmom „Krstiny“, ktoré boli autenticky predvedené v chráme a mládež s pásmom „Na švatoho Jána“. Obe skupiny získali prvenstvá.

Cirkev

V januári bol v prešovskej katedrále vysvätený novokňaz Michal Bučko, pochádzajúci z našej obce. Slávnostnú primičnú liturgiu slúžil 1. februára 2009.

K zmene správcu farnosti nedošlo. K výmene došlo len u kaplána a v júli k nám prišiel o. Ján Vasil'. K iným zmenám vo farnosti nedošlo.

Urbárska spoločnosť

Situácia v našich lesoch je veľmi vážna. Ihličnatý les, ktorý u nás prevláda, je napadnutý podkôrnym hmyzom a situácia sa zhoršuje z roka na rok. Sú tu vážne obavy, že sa uvedený problém preniesie na mladé porasty, ktoré prevládajú na súkromných pozemkoch. Toto však už nie je len celoslovenský problém, ale začína sa prejavovať ako problém celoeurópsky.

Pri ďalšej činnosti v lese sa značné finančné prostriedky vynaložili na opravy ciest, potokov po privalových dažďoch, priepustov, na budovanie nových svažníc.

Žiaľ v tomto roku sa začala kríza prejavovať aj v hospodárení spoločnosti, nakoľko musela pristúpiť k nepopulárnym opatreniam, teda k prepúšťaniu niektorých zamestnancov a na prechode zo zamestnaneckého pomeru na dodávateľský spôsob plnenia práce.

V právnej oblasti nastal výrazný posun v otázke vzniku obce Ľubické kúpele. Tento problém bol doriešený na Ústavnom súde, čím pominula prekážka, ktorá bránila zrušeniu VO Javorina. Pri ďalších sporoch k výraznému posunu nedošlo. Urbárska spoločnosť ukončila v tomto roku pracovný vzťah s právnym zástupcom zo zdravotných dôvodov a o spoluprácu požiadala JUDr. Macku z Popradu, ktorý so zastupovaním spoločnosti súhlasil.

Šport

Januárová výročná schôdza Telovýchovnej jednoty Sokol Jakubany zhodnotila jesennú časť sezóny 2008/2009, a to jednak výsledky mužov, ktorí skončili na peknom 3. mieste okresnej ligy, ale aj výsledky dorastencov, ktorí obsadili vynikajúce 1. miesto, taktiež v okresnej lige.

Konečné umiestnenie u mužov bolo 4. miesto, ale dorastenci získali konečné 1. miesto a postúpili do V. ligy futbalovej súťaže bez jedinej prehry.

Vo februári sa v telocvični základnej školy uskutočnil stolnotenisový turnaj O pohár riaditeľa školy. V kategórii muži a žiaci súťažili o majstra školy. V kategórii mužov zvíťazilo družstvo

z Jakubian v zložení : J. Žilka, J. Štucka a M. Pokrivčák. V súťaži žiakov u chlapcov zvíťazil J. Jančík, druhý bol J. Fáber a tretí I. Štucka. Z dievčat bola najlepšia V. Barlíková, 2. miesto získala M. Štucková a 3. miesto obsadila Z. Rybovičová.

Už tretí rok pokračovala aj súťaž ťažných koní, Jakubianska uzda. Po skúsenosti z predchádzajúceho ročníka, kedy bolo v septembri počas konania súťaže teplé počasie, sa organizátor J. Michňa rozhodol usporiadať túto súťaž opäť v tomto, ešte stále pomerne teplom mesiaci. Príjemné počasie a zaujímavá súťaž pritiahla aj veľa divákov. Odborná porota po ukončení súťaže vyhlásila takéto výsledky pretekov: 1. miesto získal Ján Suško z Belej nad Cirochou, 2. miesto patrilo Michalovi Raškevičovi z Kamienky a 3. miesto obsadil Jaroslav Zajac z Hniezdneho.

Nezamestnanosť

Kríza sa naplno prejavila v roku 2009. Počet nezamestnaných v našej obci stúpol na 272, teda o 63 osôb. O prácu, oproti predchádzajúcemu roku, prišlo 12 žien a 51 mužov viac. Aj keď najviac nezamestnaných je z radov ľudí bez vzdelania, či so základným vzdelaním, celkom 172 osôb, stúpol aj počet nezamestnaných z radov stredoškolákov, predovšetkým pri vzdelaní bez maturity, ich počet stúpol zo 41 na 64, teda o 23.

Počasié

Zima bola chladná a bohatá na snehové zrážky. Na zrážky bol bohatý aj mesiac marec, ktorý však vystriedali teplé a suché mesiace apríl a máj. V lete sa striedali obdobia s mimoriadne vysokými teplotami s daždivým obdobím. Jeseň bola teplá. Prvý sneh prišiel 4. novembra, ale ako to už býva, nastalo oteplenie. Snežiť začalo opäť 16. decembra, ale Vianoce boli daždivé a teplé.

Rok 2010

Celospoločenské udalosti

V mesiaci marec sa konalo výjazdové zasadnutie vlády SR v Starej Ľubovni. Toto výjazdové zasadnutie využil na stretnutia s predstaviteľmi vlády aj starosta obce PhDr. Jozef Dufala, ktorý rokoval s ministrom životného prostredia Jozefom Medveďom o schválení projektu z fondov EÚ na kanalizáciu obce.

Obec si v tých dňoch prevzala aj dar od ministra vnútra, Róberta Kaliňáka, malý hasičský automobil.

Rok 2010 bol pre našu krajinu rokom volebným, konali sa parlamentné aj komunálne voľby.

12. júna 2010 sa konali voľby parlamentné. Aj napriek tomu, že parlamentné voľby vyhrala strana SMER SD, nebola schopná vytvoriť vládu, pretože SNS získala len 5,07% a HZDS sa s 4,32% nedostala do parlamentu. Vládu tak vytvorila široká pravicovo orientovaná koalícia a Slovensko malo po prvýkrát v histórii premiérku, Ivetu Radičovú.

V Európe sa koncom roka 2009 začali revidovať v niektorých krajinách eurozóny. Štatistiky a revízia ukázali, že grécke vlády dlhé roky zavádzali a vykazovali nižší deficit, ako v skutočnosti bol a už v januári 2010 sa začalo hovoriť o hrozbe dlhovej krízy v eurozóne. Z dôvodu pomoci zadlženým krajinám eurozóny vznikol dočasný, tzv. euroval. Z neho čerpali prostriedky krajiny, ktoré sa ocitli v zlej ekonomickej situácii. Ostatné členské štáty boli povinné do eurovalu prispievať. Aj Slovensko, ako členský štát eurozóny, bolo povinné do eurovalu prispieť, čo sa stretlo nielen s nevôľou istej časti obyvateľstva, ale aj s nesúhlasom predstaviteľov niektorých politických strán.

Ľudnatosť

Počet obyvateľov v našej obci, k 31.12.2009, bol 2559.

Tabuľka narodených detí

Narodené deti	Chlapci	Dievčatá	Spolu
Spolu	35	19	54
Majoritné obyvateľstvo	14	9	23
Rómske obyvateľstvo	21	10	31

V roku 2010 bolo uzavretých 31 manželstiev, z toho bolo 21 manželstiev z majoritného obyvateľstva a 10 manželstiev z rómskeho obyvateľstva.

Pôvod novomanželov

Manželstvá	Obaja z Jakubian	Ženích z Jakubian	Nevesta z Jakubian
Majoritné obyvateľstvo	4	9	8
Rómske obyvateľstvo	5	2	3

Zmeny v stave obyvateľstva

Obyvateľstvo	Prihlásení	Odhlásení	Úmrtia
Majoritné	22	7	14
Rómske	6	5	6
Celkom	28	12	20

Celkový prírastok obyvateľstva v roku 2010 predstavoval 82 obyvateľov, úbytok 32 obyvateľov. Počet obyvateľov v našej obci stúpol o 50 osôb, teda na 2609 obyvateľov. U rómskeho obyvateľstva bol zaznamenaný nárast o 25 osôb. Celkom stúpol počet rómskych obyvateľov na 911 osôb.

Hospodárenie v obci

V tomto roku bola dokončená výstavba nájomného obytného domu A a byty boli odovzdané do užívania. Pokračovalo sa vo výstavbe bloku B.

V roku 2010 bola ukončená rekonštrukcia šatní na futbalovom ihrisku, čím sa splnil ďalší bod z rozvojového programu obce. Rekonštrukčné práce vykonala stolárska firma Štefana Dufalu. Interiér šatní upravili doskami, vonkajšok palubovkami. Vo vnútri sú šatne, bufet, miestnosť pre rozhodcu a sociálne zariadenie pre ženy.

Z vlastných finančných zdrojov obec postavila dva mosty cez potok Šmidovec. Jeden cez potok v rómskej osade, aby bolo možné dostať sa do obydli autom či sanitkou po oboch stranách potoka. Druhý most bol postavený dole pri futbalovom ihrisku na mieste, kde končí ulica od cintorína. Občania žijúci na tejto, doteraz „slepej“ ulici, budú mostom napojení priamo na hlavnú cestu nad futbalovým ihriskom.

Značné investície si vyžiadala aj povodeň, po ktorej bolo potrebné vystužiť korytá Popovho jarku, Hocovho jarku a Michňovho jarku. Vystuženie korýt bolo prevedené betónovými dlaždicami. Zároveň boli všetky tieto toky vyčistené od nánosov po povodni.

Komunálne voľby

Komunálne voľby sa konali 27. novembra 2010.

Za starostu obce bol zvolený PhDr. Jozef Dufala. Poslancami obecného zastupiteľstva sa stali: Guzlej Mikuláš, Kundľa Jaroslav, Mgr., Bakoš Jozef, Bc., Čopjak Ján, Dufala Ján, Dufala Jozef, Vasil Štefan, Ing., Vasil'ová Katarína, PaedDr., Poľanský Slavomír a Grajzinger Ján .

Školstvo

Na výjazdovom zasadnutí vlády v Starej Lubovni sa zúčastnil aj riaditeľ školy PhDr. Ladislav Žilecký, ktorý hovoril s podpredsedom vlády Dušanom Čaplovičom o prebiehajúcich projektoch na škole a rokoval aj s ministrom školstva Jánom Mikoľajom, ktorý sľúbil dofinancovať výmenu časti okien, ktorá nebola v rozpočte práve prebiehajúcej rekonštrukcie školy.

Školský rok 2010/2011 možno pokladať za historický medzník vo sfére školstva v Jakubanoch. V tomto školskom roku sa začali vyučovať a vychovávať deti materskej, základnej a strednej školy pod jednou strechou, v nových zrekonštruovaných priestoroch.

Po ukončení rekonštrukcie bola do priestorov základnej školy presťahovaná materská škola, ktorá v uplynulom období sídlila v bývalej zemianskej kúrii Probstnerovcov, ktorú všetci nazývajú „kaštieľ“. Ako už bolo na stránkach kroniky spomínané, tieto priestory prestali vyhovovať z hygienických a energetických dôvodov.

Od septembra bola v našej škole zriadená elokovaná trieda Súkromnej strednej školy z Kežmarku. Trieda bola otvorená pre 24 rómskych žiakov, ktorí končili vzdelávanie na našej škole.

V septembri bol riaditeľ školy PhDr. Ladislav Žilecký na rokovaní s vedúcimi činiteľmi Taipeiského reprezentačného úradu, ktorý zastupuje taiwanské záujmy na Slovensku. Stretnutie sa týkalo žiadosti školy o finančnú pomoc (grant) vo výške 13 000,- eur na kompletne zariadenie odbornej učebne na predmet práce v domácnosti, teda zariadenie pre kuchynku a jedáleň a tiež na zosilňovaciu aparatúru pre školskú hudobnú skupinu. Rokovania

boli úspešné a taiwanskí predstavitelia prisľúbili, že spomínaný grant schvália po osobnej návšteve školy. Školu v našej obci navštívili v mesiaci december. Tieto rokovania boli veľmi úspešné a okrem materiálnej pomoci škole taiwanská delegácia ponúkla možnosť získania štipendia pre dvoch žiakov. Škola teda získala grant na zariadenie taiwansko-slovenskej učebne varenia a stolovania, zakúpila sa aj profesionálna hudobná aparatúra.

Reforma vzdelávacích programov pokračovala v 3. a 7. ročníku v klasických triedach a 2. a 6. ročníku v špeciálnych triedach.

Kultúra

12. marca 2010 sa v Kultúrnom dome v Starej Ľubovni uskutočnila súťažná prehliadka pod názvom Spievajže si, spievaj!, ktorú usporiadalo Ľubovnianske osvetové stredisko. Poslaním prehliadky bolo predovšetkým podporovať a rozvíjať u detí lásku k folklóru. V kategórii spevácke skupiny obsadila spevácka skupina Kečera, zložená zo žiačok základnej školy, zlaté pásmo a postúpila na krajské kolo v Raslaviciach. Rovnaký úspech dosiahla žiačka Viera Fáberová v kategórii sólisti – speváci.

Tradičnú prehliadku ľudových zvykov, tancov a spevov pod názvom Na švatoho Jana, ktorá mala byť 27. júna, zmarila povodeň.

3. júla sa naša folklórna skupina zúčastnila na vystúpení v Kežmarku a 4. júla to bolo vystúpenie v skanzene pod hradom v Starej Ľubovni.

18. júla vystúpili s pásmom „Krstiny“ v rázovitej obci Lendak.

12. decembra, ako už tradične, prijali pozvanie na prehliadku duchovných piesní v Starej Ľubovni.

Cirkev

Aj v roku 2010 bol za kňaza vysvätený jeden z našich rodákov. Bol ním Jozef Šašala, ktorý bol vysvätený v mesiaci jún. Primičnú liturgiu slávil 27. júna 2010.

V mesiaci júl k nám prišiel opäť nový kaplán, o. Mikuláš Fejko, ten však v našej farnosti pôsobil len do októbra, keď bol preložený do Humenného, namiesto nášho o. Jozefa Šašalu, ktorý vážne ochorel. Naša farnosť bola v nasledujúcom období bez kaplána. Správcovi farnosti, o. Damiánovi Sarakovi, ktorý bol zároveň dekanom pre náš okres, vypomáhal o. Ján Mind'aš.

Urbárska spoločnosť

2. marca sa uskutočnil protest pred parlamentom za zrušenie Vojenského obvodu Javorina. Ministerstvo obrany tvrdilo, že musí čakať, kým parlament zapracuje do zákona nález Ústavného súdu zo septembra 2009.

31. 3. 2010 bola podpísaná Dohoda o odovzdaní užívacích práv. Na základe podpisu tejto dohody mali byť stiahnuté všetky žaloby zo súdov. Nadalej však pokračovali pojednávania s niektorými členmi ohľadom vykonštruovaného útoku na verejného činiteľa z predošlých rokov. Navyše bolo trestné stíhanie rozšírené aj na iných členov spoločenstva.

V roku 2010 pribudla Urbárskej spoločnosti v Jakubianoch ďalšia práca na úseku poľovníctva. Začala sa starostlivosť o zver, začali sa stavať poľovnícke zariadenia a prikrmovacie zariadenia.

V hospodárení v lese spoločnosť pokračuje v činnostiach z predchádzajúcich rokov. Činnosť pri ochrane lesa bola zameraná hlavne na odchyt podkôrneho hmyzu a proti ohryzu zverou.

Šport

V jesennej časti ročníka 2009/2010 skončili naši futbalisti na 5. mieste. Ich konečné umiestnenie bolo o jednu priečku lepšie, teda skončili na 4. mieste a predstihli svojho stáleho rivala z Novej Ľubovne.

V marci sa uskutočnil nohejbalový turnaj pod záštitou starostu obce, na ktorom sa zúčastnili tri družstvá z Jakubian, jedno družstvo z Levoče a jedno z Ruskej Vole. Zvítázili nohejbalisti z Levoče, druhé miesto obsadilo družstvo Mikuláša Katreniča z Jakubian, ktoré žiaľ neobhájilo prvenstvo z predchádzajúceho roka. Tretí a štvrtí boli taktiež súťažiaci z Jakubian.

Štvrtý ročník súťaže ťažných koní, Jakubianska uzda sa v tomto roku konal 12. septembra. Hlavným organizátorom súťaže bol Jozef Michňa. Na súťaži sa zúčastnilo osem furmanov. Víťazom sa stal Raškevič Michal z Kamienky. Najlepším z domácich súťažiacich bol Ján Čopjak, ktorý obsadil štvrté miesto. Výkony súťažiacich si pozrelo približne 700 divákov. Súťaž prebiehala na priestranstve pri podniku Michňov dvor.

Nezamestnanosť

V počte nezamestnaných bol zaznamenaný len mierny pokles z 272 na 265 osôb. U žien bol zaznamenaný pokles o 12 osôb, teda na 112. Najviac nezamestnaných z pohľadu dosiahnutého vzdelania je u ľudí bez vzdelania alebo so základným vzdelaním, 171 osôb. 59 vyučených osôb bez maturity si taktiež nenašlo zamestnanie. Bez práce bolo aj 30 osôb s maturitným vzdelaním a 5 vysokoškolsky vzdelaných ľudí.

Povodeň

V dôsledku mimoriadne daždivého počasia v mesiaci máj došlo k vybreženiu Jakubianky s príľahlými prítokmi. Starosta obce PhDr. Jozef Dufala už 1. júna vyhlásil 3. stupeň povodňovej aktivity. Hladina toku sa zdvihla, keďže sa upchávali priepusty vo Vojenskom výcvikovom pásme Javorina. Na hornom konci obce hrozilo pretrhnutie brehu a vyliatie vody z koryta, ktorá ohrozovala úpravňu vody, urbársku pílu aj rodinné domy. Túto situáciu pomáhal riešiť člen povodňovej komisie a veliteľ dobrovoľného hasičského zboru Jozef Dufala. S technikou urbárskej spoločnosti a súkromných podnikateľov sprejzdňovali cesty. Za kaplnkou na hone Vyšná Roveň sa pretrhol breh lesného potôčika a voda po hlavnej ceste smerovala do obce. Aj potôčik na hone Hocové bol upchatý nánosmi z protiľahlého brehu a prívalová voda vytrhávala betónové kocky.

Pri obecnom úrade sa upchával prietok pod lávkou a pod cestným mostom medzi Jakubanmi a Novou Ľubovňou voda podmývala oba brehy.

Kritickým dňom bol piatok 4. júna, keď voda v Jakubianke a aj v jej prítokoch kulminovala. V ten deň došlo k vážnemu poškodeniu cestných mostov v Novej Ľubovni aj v Jakubanoch. V Jakubanoch boli zničené betónové piliere a most sa prelomil. Bola tak znemožnená doprava medzi Jakubanmi a Novou Ľubovňou. Prvotná obhliadka stavu poškodenia mosta hovorila, že most nebude možné opraviť a treba postaviť nový most. Následne sa však dohodlo, že bude len opravený starý most. Aby bolo možné obnoviť spojenie medzi Jakubanmi a Novou Ľubovňou, bol na jeden rok našej obci armádou zapožičaný pontónový most. Rovnako bol pontónový most zapožičaný aj Novej Ľubovni.

Na rekonštrukciu mosta si Vyšší územný celok v Prešove vybral firmu KOSTER. Do začiatku zimy bola spojzdnená polovica mosta pre osobné autá a pre nákladné autá do 7,5 tony, čo prikazovala aj dopravná značka. Niektorí vodiči nákladných áut, zväčša tí, ktorí zvažajú

z lesov drevo, túto obmedzujúcu dopravnú značku nerešpektovali, čím spôsobovali firme prevádzajúcej rekonštrukciu mosta vážne problémy. Provizórne piliere, ktorými bol most podpretý, začali pod nadmernou váhou áut klesať. Firma Koster preto odmietla pokračovať v betónovaní hlavných nosníkov.

Počasie

Rok 2010 označili meteorológovia za najdaždivejší rok za posledných 140 rokov.

To malo veľmi zlý dopad aj na našu obec, ktorá bola opäť vystavená ničivému živlu vody, ako to už bolo uvedené.

Daždivá jar a premenlivé počasie v lete malo svoje pokračovanie v jesenných mesiacoch, ktoré môžeme označiť za chladné. Prvé sneženie prišlo koncom novembra. Zima bola primeraná našim klimatickým podmienkam.

Rok 2011

Celospoločenské udalosti

V roku 2011 výška finančných prostriedkov v dočasnom eurovale prestala stačiť, preto členské štáty eurozóny schválili reformu dočasného eurovalu, teda jeho navýšenie. Schválenie posilnenia dočasného eurovalu bolo dôvodom pre pád vlády Ivety Radičovej.

Hlasovanie o navýšení finančného objemu dočasného eurovalu, či využitie prostriedkov pre obnovu krachujúcich bánk v zahraničí, bolo na Slovensku spojené s hlasovaním o dôvere vlády Ivety Radičovej. Strana SaS, ako člen vlády, na čele s Richardom Sulíkom, toto navýšenie dočasného eurovalu nepodporila. Dôsledkom bolo vypísanie predčasných parlamentných volieb.

Ľudnatosť

Počet obyvateľov v našej obci, k 31.12.2010, bol 2609.

Tabuľka narodených detí

Narodené deti	Chlapci	Dievčatá	Spolu
Spolu	22	25	47
Majoritné obyvateľstvo	7	9	16
Rómske obyvateľstvo	15	16	31

V roku 2011 bolo uzavretých 22 manželstiev, z toho bolo 14 manželstiev z majoritného obyvateľstva a 8 manželstiev z rómskeho obyvateľstva.

Pôvod novomanželov

Manželstvá	Obaja z Jakubian	Ženích z Jakubian	Nevesta z Jakubian
Majoritné obyvateľstvo	3	3	8
Rómske obyvateľstvo	5	2	1

Zmeny v stave obyvateľstva

Obyvateľstvo	Prihlásení	Odhlásení	Úmrtia
Majoritné	19	26	21
Rómske	0	5	2
Celkom	19	31	23

Celkový prírastok obyvateľstva v roku 2011 predstavoval 66 obyvateľov, úbytok 54 obyvateľov. V tomto roku počet obyvateľov v našej obci stúpil len o 12 osôb, teda na 2621 obyvateľov. U rómskeho obyvateľstva bol zaznamenaný nárast o 24 osôb. Celkom stúpil počet rómskych obyvateľov na 935 osôb.

Sčítanie ľudu

Sčítania ľudu sa uskutočnilo v mesiaci máj (k 21. 5. 2011) a zúčastnilo sa na ňom 2630 osôb.

Národnosť	Slovenská	Rómska	Rusínska	Česká	Ukrajinská	Ruská	Nezistená	
	2032	208	187	4	1	2	196	
Náboženské vyznanie	Rímsko katolícka cirkev	Grécko katolícka cirkev	Pravoslávna cirkev	Evanjelickej cirkev				
	160	2204	42	18				
Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Bez vzdelania	Základné vzdelanie	Stredné odborné	Úplné stredné	Vyššie odborné	Vysokoškolské 1. stupeň	Vysokoškolské 2. a 3. stupeň	Nezistená
	748	739	530	382	23	75	93	40

V porovnaní s rokom 2001 došlo v sledovaných oblastiach k posunom. Slovenská národnosť aj v roku 2011 dominuje rovnako, ako to bolo v roku 2001, ale najväčší nárast zaznamenala rusínska národnosť z 57 z roku 2001 na terajších 187 obyvateľov.

Pri náboženskom vyznaní je dominantným gréckokatolícke vierovyznanie, k poklesu došlo u pravoslávneho vyznania zo 69 na terajších 42. V roku 2001 sa k reformovanej cirkvi prihlásil len jeden obyvateľ, v roku 2011 sa 18 obyvateľov prihlásilo k evanjelickej cirkvi.

Najväčší posun však bol zaznamenaný v oblasti najvyššieho dosiahnutého vzdelania. Posuny sú zaznamenané už od stredného odborného vzdelania, keď počet stúpol z 508 na 530. Úplné stredné vzdelanie dosiahlo 382 osôb, kým v roku 2001 to bolo 236 osôb. Vyššie odborné vzdelanie dosiahlo 23 osôb, kým v roku 2001 to bol len jeden obyvateľ z našej obce. Najväčší nárast bol však zaznamenaný pri vysokoškolskom vzdelaní. V roku 2001 uviedlo ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie, vysokoškolské vzdelanie všetkých stupňov, spolu 22 osôb. V roku 2011 to bolo spolu vo všetkých stupňoch 168 osôb.

Hospodárenie v obci

Najvýznamnejšou obecnou stavbou v roku 2011 bola ďalšia časť kanalizácie. Dostavbu kanalizácie dlho brzdilo nielen zložité vybavovanie európskych peňazí, ale aj miestni občania, ktorí sa zdráhali podpísať vecné bremeno, aby kanalizačné potrubie bolo položené do miestnej komunikácie na ich súkromnom pozemku, hoci vlastnícke práva nemali byť tým spochybnené. Súbežne s budovaním hlavnej trasy kanalizácie boli budované aj prípojky k domom, až po vlastnú plastovú šachtu. Občania mali uzatvorené zmluvy a majitelia domov sa mohli dohodnúť, kam chcú túto plastovú šachtu umiestniť. Do konca roku 2012 mala byť kanalizácia dokončená. Z našej obce sa budú splašky odvádzať cez Novú Ľubovňu do Čistiarne odpadových vôd v Starej Ľubovni.

Ďalšou dôležitou stavbou bol nájomný obytný dom B v lokalite Carinka, kde pokračovali ďalšie stavebné práce. Byty boli odovzdané do užívania v jeseni tohto roku.

Ďalšie investície v obci úzko súviseli s opravami a investičnými akciami po povodniach z roku 2010.

Dôsledkom nerešpektovania dopravnej výluky pre nákladné autá s hmotnosťou presahujúcou 7,5 tony, ktoré aj napriek upozorneniam cez poškodený most prechádzali, pristúpila Správa a údržba ciest Prešovského samostatného kraja k opätovnej úplnej výluke dopravy po poškodenom moste v Jakubanoch. Všetky autá museli opäť prechádzať iba cez pontónový most. Rekonštrukčné práce na moste sa aj v dôsledku nezodpovednosti

spomínaných vodičov predĺžili a ukončené boli až v mesiaci august, kedy bol opravený most sprejazdný.

Dokončenie opráv po povodni si vyžadoval aj potôčik Hocov jarok a jeho prítoky.

Opravená bola aj cesta k rodinnému domu Jána Krivoňáka, č.d. 591, cesta od cintorína k novému mostu cez potok Šmidovec a od tohto mosta k hlavnej kounikácii.

Opravy sa dočkalo aj futbalové ihrisko, ktoré bolo počas povodne pokryté vrstvou nánosů. Tá bola hneď odstránená a v tomto roku bolo vymenené aj oplotenie.

Najrozsiahlejšiu časť jakubianskeho katastrálneho územia odvodňuje potok Jakubianka s hlavnými prítokmi Vyšný Toráč, Nižný Toráč, Sypkovka a Laščany jarok, ktorý je počas privalových dažďov osobitne nebezpečný. Povodňové riziko predstavujú aj drobné toky, ktoré zbierajú vodu z územia. Chýbali tu vhodné terénne úpravy, ktoré by zabránili nadmernému odtoku dažďovej vody. Vláda SR v projekte revitalizácie krajiny podporila projekty v dvesto obciach, dvadsiatich v okrese Stará Ľubovňa. Medzi tieto obce patrila aj naša obec. Práce boli rozdelené do dvoch kôl. V prvom kole boli práce na jakubianskych tokoch vykonávané v čase od marca do októbra. Vybudovalo sa viac než 33 tisíc kubických metrov vodozádržných hrádzí z dreva, teda 172 hrádzí. Drevo poskytla urbárska spoločnosť. Náklad na prvé kolo činil 92 700,- eur. Obec na opravu a údržbu potôčikov z vlastných zdrojov uhradila 1662,- eur a použila aj vlastné pracovné stroje.

Ďalšou investičnou akciou v obci bola výstavba ochrannej hrádze v Carinke, ľavobrežná hrádza a chodník pri bytovke.

Renovácia kamennej pece

Podľa publikácie Doc. Ing. Petra Cengela, PhD. bola pec v Jakubanoch postavená v roku 1760. Jej používanie skončilo v roku 1870. V ďalšom období pec chátrala. Túto stavbu si už v detstve všimol Mgr. Jozef Michňa, keď spolu s rodičmi a starými rodičmi chodieval kosiť na neďaleké lúky. Ako autor projektu Železiareň v Jakubanoch sa v roku 2011 prihlásil do grantového programu Šanca pre váš región, ktorý vyhlásil Nadačný fond SPPoločne pri Nadácii Slovenskej plynárenskej spoločnosti. Do programu sa prihlásilo až sedemsto projektov. Odborná komisia vybrala dvestoštyridsať projektov, ktoré boli zaradené do on-line hlasovania. Jakubianský projekt získal 2717 podporných hlasov a obsadil tretie miesto za Kežmarkom a Sabinovom. Za nami ostali podstatne väčšie mestá, napríklad aj Košice. Projekt

bol teda úspešný a na prvú etapu prác získal 2920 eur. Podstatou projektu bola renovácia a konzervácia drevouhoľnej vysokej kamennej pece, ako jednej zo siedmich známych a zachovaných pecí na Slovensku. Vyše 250-ročná pec je asi päť kilometrov za obcou v priestore bývalých Vojenských lesov Javorina. Bola už značne poškodená drsnými poveternostnými podmienkami, zarastená krovím. Postupne bola pec očistená od krovín a vyčistené bolo aj širšie priestranstvo okolo pece. Bol tu vybudovaný prístrešok s lavičkami, chránené ohnisko a boli vydláždené chodníky. Pec bola postupne opravovaná, na rekonštrukciu boli použité trvácne materiály, ako chemická kotva – dvojzložková malta v tube, ktorá je vhodná na kotvenie. Táto látka je oveľa pevnejšia ako betón a dlhodobo odoláva poveternostným podmienkam. Na škárovanie pece a prístupových chodníkov boli použité flexibilné látky. Na opravu tejto pamiatky prispela aj obec zo svojho rozpočtu sumou 1 200,- eur. Týmito prostriedkami boli hradené predovšetkým zemné práce. V spolupráci s obcou bolo vybudované oddychové a informačné centrum, kde sa návštevníci môžu oboznámiť so vzácnou technicko-kultúrnou pamiatkou.

Školstvo

Školský rok 2010/2011 bol ako sme už uviedli prelomovým rokom v našej škole. Z bývalej zemianskej kúrie bola do zrekonštruovaných priestorov školy presťahovaná materská škola a pre žiakov zo znevýhodneného prostredia, končiacich vzdelávanie v základnej škole, bola otvorená elokovaná trieda Súkromnej strednej školy z Kežmarku. Na škole už bol ukončený projekt zameraný na rekonštrukciu školy, ale aj naďalej prebiehal projekt zameraný na modernizáciu vzdelávania pod názvom Vzdelávanie rómskych žiakov v modernej európskej škole. Všetky tieto skutočnosti zaujali mnohé osobnosti verejného života, ktoré navštívili našu školu. Predovšetkým to bol taiwanský veľvyslanec David Nan-Yang Lee a slovenský veľvyslanec JUDr. Ján Bóry, ktorí s našou školou úzko spolupracujú. Pochvalne sa o našej škole vyjadrila aj štátna tajomníčka ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Lucia Nicholsonová, vedúci úradu vlády pre rómske otázky Miroslav Pollák, ale aj Zita Pleštinská, prednostka Obvodného úradu v Starej Ľubovni.

Okrem návštev bola naša škola prezentovaná aj priamo v Bratislave na Čínsko-taiwanskej konferencii. Na tejto konferencii bola prezentovaná škola a obec jednak pomocou obrazovej prezentácie, ale aj krátkym kultúrnym programom, s ktorým vystúpili žiaci našej školy. Túto možnosť škole ponúkol taiwanský veľvyslanec David Nan-Yang Lee, ktorý prisľúbil škole

d'alsiu pomoc. Projekt, Vzdelavanie rómskych žiakov v modernej európskej škole, prebiehajúci na škole, bol riaditeľom školy, PhDr. Ladislavom Žileckým, prezentovaný aj v Častej – Papierničke pri Bratislave. Tento projekt bol nominovaný medzi šesť najlepších projektov z vyše 500 realizovaných zo všetkých základných a stredných škôl na Slovensku.

Minister školstva Eugen Jurzyca na návrh starostu obce Jakubany odovzdal pri príležitosti Dňa učiteľov 2011 vysoké štátne vyznamenanie Veľkú medailu svätého Gorazda riaditeľovi Základnej školy s materskou školou v Jakubanoch, PhDr. Ladislavovi Žileckému.

Úspechy zaznamenali naši žiaci aj v rôznych súťažiach. Speváci na súťaži Makovická struna, Talent najmenších, Slávik, ale aj žiaci, ktorí sa zúčastnili na Biblickej olympiáde, Pytagoriáde a na rôznych športových súťažiach. V jesenných mesiacoch v školskom roku 2011/2012 získali prvenstvo mladí hasiči, chlapci aj dievčatá, na X. ročníku okresnej halovej súťaže mladých hasičov, ktorá bola v Plavnici. Tretie miesto získali mladí záchranári na osemnástom ročníku súťaže mladých záchranárov CO, ktorá sa uskutočnila v príjemnom prostredí Ľubovnianskeho skanzenu.

V tomto roku sme opäť zaznamenali odchod niektorých žiakov do zahraničia, predovšetkým do Veľkej Británie.

Reforma vzdelávacích programov pokračovala v 4. a 8. ročníku v klasických triedach a 3. a 7. ročníku v špeciálnych triedach.

Cirkev

Rok 2011 sa v našej farnosti niesol v duchu osláv storočnice nášho chrámu. Tú sme oslávili 26. 6. 2011. Bola to veľká udalosť pre náš chrám i pre farnosť. Na oslavách storočnice sa ako hosť zúčastnil Mgr. Michal Onderko, protosynkel Prešovskej arcieparchie. Ten na oslavách posvätil dary, oltárny kalich s vyobrazením chrámu, obraz Božieho milosrdenstva a nový misijný kríž. Liturgické spevy skrášlila svojím spevom folklórna skupina Kečera. V závere liturgie odoznela aj nová pieseň o chráme, ktorú zaspievali členovia skupiny Royal z Jakubian. Na oslavách storočnice sa zúčastnili mnohí kňazi, ktorí tu pôsobili či už ako správcovia farnosti, alebo ako kapláni, aj kňazi pochádzajúci z našej obce.

Pred oslavou tohto sviatku nášho chrámu bola obnovená fasáda na veži chrámu.

V mesiaci júl sme sa rozlúčili so správcom farnosti o. Damiánom Sarakom a jeho rodinou a privítali sme nového správcu farnosti o. Pavla Vaľka. Ani v tomto roku nebol našej farnosti pridelený kaplán, ale vypomáhať mu prišiel Mgr. Metod Zorvan. Ten ukončil štúdiá na

Teologickej fakulte a formáciu v Kňazskom seminári v Prešove, no nebol ešte vysvätený. Vyučoval náboženskú výchovu na základnej škole. Do farnosti aj naďalej prichádzal o. Ján Mind'aš, ktorý vypomáha pri liturgiách aj pri spovediach.

Kultúra

1. mája sa v Starej Ľubovni uskutočnila prehliadka pod názvom „Regrútsky deň“. Naši súboristi tu predviedli pásmo „Rukoviny“. Tejto zaujímavej prehliadky sa zúčastnili aj súbory z Kamienky, mužská skupina zo Šambrona a súbor Vrchovina zo Starej Ľubovne.

Žiaci základnej školy sa už po piatykrát zúčastnili na výbere spevákov celoslovenskej prehliadky Makovická struna. Táto súťaž má dlhoročnú tradíciu. Po prvýkrát sa táto súťaž uskutočnila v Šarišskom Jastrabí, doteraz bola hositeľkou súťaže vždy obec Jarabina. Tento rok nás na súťaži reprezentovali Mária Dudová, František Rybovič a Miriam Rybovičová. Všetci sa umiestnili na 3. mieste.

5. júna sa členovia súboru zúčastnili na festivale v Kamienke, kde vystúpili so spevmi v dopoludňajších hodinách. Popoludní vystúpili v hlavnom programe na amfiteátri na Dubnom, a v tento náročný deň bola mužská časť súboru aj na festivale v Chmeľnici.

Oslavy storočnice chrámu, dňa 26. 6. 2011, pokračovali folklórnou slávnosťou Na švatoho Jana na futbalovom ihrisku. Na tejto folklórnej slávnosti vystúpili folklórne súbory Ľubovňan zo Starej Ľubovne, Kicora z Lendaku, naša folklórna skupina Kečera (deti aj dospelí), mužská folklórna skupina Skavka zo Šambrona. Programom sprevádzal ľudový rozprávač Jožko Jožka.

Ľubovnianske múzeum 3. júla otvorilo letnú sezónu na hrade programom Poznávajme tradície našich predkov, v ktorom dominovala folklórna skupina Kečera.

16. júla boli na vystúpení v Spišskej Novej Vsi, kde s veľkým úspechom predviedli pásmo „Rukoviny“.

31. júla predviedli na festivale v Plavnici spevy a pásmo „Rukoviny“.

5.-7. augusta sa naši folkloristi zúčastnili na stretnutí rodákov pod názvom „Lemowska watra“ v poľskom Michalówe. Akcia sa začínala bohoslužbou, kde sa členovia našej skupiny fotili s kňazmi, ktorí študovali na pravoslávnej bohosloveckej fakulte v Prešove. Účinkovali dva dni so spevmi, s pásmami „Trenie ľanu“, „Svadba“ a Marek Guzlej a Katka Dufalová súťažili o Miss Lemkowskej watry. Šikovnosťou v súťažných disciplínach – spev a tanec, získali druhé miesto.

Okresné osvetové stredisko v Starej Ľubovni organizovalo v mesiaci október okresnú súťažnú prehliadku dedinských folklórnych skupín v Šarišskom Jastrabí. Folklórna skupina vystúpila s pásmom Trenie ľanu, s ktorým obsadila zlaté pásmo a postúpila na krajskú súťažnú prehliadku do Medzilaboriec. Tu získala naša skupina striebro a pásmo bolo vybraté do televíznej súťažnej prehliadky Kapura.

V jesenných mesiacoch organizovalo Osvetové stredisko mesta Zvolen na Zvolenskom hrade spomienku na vojnové a povojnové časy. Pri tejto príležitosti sa uskutočnila prehliadka balád a pohrebov pod názvom „Ženy plačú“. Z východného Slovenska sa na tejto prehliadky zúčastnila len skupina Kečera a svojimi spevmi dojali obecenstvo k plaču.

Urbárska spoločnosť

1. 1. 2011 bol zrušený Vojenský obvod Javorina. Vlastnícky problém medzi urbárskou spoločnosťou a ministerstvom obrany zastúpeným Vojenskými lesami a majetkami Kežmarok, ako správcom štátneho majetku, urbárska spoločnosť vyriešila dohodou o odovzdaní užívacích práv už 31. 3. 2010. Naďalej však prebiehajú niektoré trestné pojednávania s členmi správnej a dozornej rady urbárskej spoločnosti, a to aj napriek tomu, že poškodená strana Vojenské lesy a majetky prehlásili, že im činnosťou urbárskej spoločnosti nevznikla žiadna škoda. Tieto pojednávania neboli v roku 2011 uzavreté.

V roku 2011 členovia správnej rady absolvovali niekoľko stretnutí spojených s prednáškami zo strany ministerstva životného prostredia, ktoré sa snaží na území celých Levočských vrchov vyhlásiť Chránené vtáčie územie. To by bol vážny zásah do užívacích práv i do samotného hospodárenia v lese.

V lese bola činnosť, rovnako ako po minulé roky, zameraná na spracovanie kalamity. Ihličnatý les, ktorý u nás prevláda, je napadnutý podkôrnym hmyzom. Ten začína napádať už aj dreviny v chladnejších častiach lesa. V spolupráci s Vojenskými lesmi a majetkami Kežmarok boli niektoré väčšie komplexy ošetrené chemicky, leteckým postrekom, čo je však finančne veľmi náročné. Aj v tomto roku sa teda činnosť pri ochrane lesa zameriavala na odchyt podkôrneho hmyzu aspoň pomocou chemických lapačov.

Práce na ťažbe napadnutého lesa boli vykonávané ťažbovými partiami, zloženými prevažne zo živnostníkov a za pomoci lanovky, a to na miestach, kde je terén ťažko dostupný. O ťažbu v ťažkom teréne však nemajú tieto partie záujem, čím bolo narušené plnenie plánov ťažby.

Pri prácach v lese bolo potrebné po povodniach pokračovať v oprave ciest, potokov a priepustov.

Práce v lese, čistenie, zalesňovanie, vyžínanie, ochrana proti zveri, boli vykonávané dodávateľským spôsobom - živnostníkmi z našej obce.

Šport

V sezóne 2010/2011 sa trénerom nášho futbalového mužstva stal Jozef Bučko. On sám kedysi aktívne hrával futbal v okresnej súťaži a desať rokov reprezentoval Jakubany. Hoci prvé zápasy pod jeho vedením neboli úspešné, nevzdal sa a na konci dosiahlo futbalové mužstvo z Jakubian historický úspech, keď obsadilo druhé miesto za Novou Ľubovňou, s ktorou v derby zápasoch zvíťazili - na jeseň doma 3:0 a na jar na súperovom ihrisku 1:2.

V prvú decembrovú sobotu sa v telocvični základnej školy uskutočnil druhý Nohejbalový turnaj obce Jakubany 2011. Zúčastnilo sa na ňom 6 trojčlenných družstiev – dve zo Svitú a štyri z Jakubian. Na turnaj boli pozvané aj dve družstvá z Levoče, ale na poslednú chvíľu sa ospravedlnili. Víťazmi sa stali družstvá zo Svitú, ktoré obsadili prvé dve miesta. Tretia priečka patrila družstvu z Jakubian v zložení: J. Štucka st., J. Štucka ml., a M. Orechvský.

13. septembra sa konal piaty ročník súťaže ťažných koní, Jakubianska uzda. Organizátor súťaže ostal nezmenený a bol ním Jozef Michňa. V slnečnom počasí prebiehala súťaž na priestranstve pri podniku Michňov dvor. Na súťaži sa zúčastnilo desať furmanov. Víťazstvo si odniesol Chobor Peter z Pavloviec. Jakubany reprezentovali Ján Čopjak, ktorý obsadil 3. miesto a Jozef Haladej, ktorý skončil desiaty. Záujem o súťaž prejavilo asi 800 divákov.

Spolky a organizácie

Pri príležitosti 5. výročia založenia Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v Jakubanoch sa v našej obci konali 5. Okresné športové hry seniorov. Celá akcia sa odohrala v areáli školy. Na súťaži sa zúčastnilo deväť družstiev. Družstvo z Jakubian zvíťazilo a získalo „Putovný pohár“. Najlepší súťažiaci sa zúčastnili aj na krajských športových hrách seniorov, ktoré sa v roku 2011 konali v Starej Ľubovni.

Nezamestnanosť

V roku 2011 bolo spolu 257 nezamestnaných, z toho bolo 128 žien. Nezamestnaných bez vzdelania a so základným vzdelaním bolo 147. Nezamestnaných z radov stredoškolákov bez maturity bolo 61 osôb. Nezamestnaných stredoškolákov s maturitou bolo 39 a vysokoškolákov bez práce bolo 10.

Keď si tieto počty porovnáme s rokom 2010, došlo k miernemu poklesu nezamestnaných v našej obci, o 8 osôb, ale narástol počet nezamestnaných žien, a to o 16. Najväčší pokles bol zaznamenaný medzi ľuďmi so základným vzdelaním, kde je rozdiel oproti roku 2010 24 osôb. Dôvodom môže byť odchod niekoľkých rómskych rodín do zahraničia.

Počasia

Rok 2011 bol označený ako rok extrémov. Kým rok 2010 bol najdaždivejší, rok 2011 bol extrémne suchý. Málo zrážok bolo už v zimných mesiacoch január a február, aj keď bolo chladno. Jarné počasie začalo prevládať už koncom mesiaca marec. V lete sa striedali vysoké teploty s búrkami.

Jeseň bola veľmi suchá a teplá.

Prvý sneh napadol už v prvej polovici októbra. Ako však už bolo spomenuté, jeseň bola nakoniec veľmi suchá a teplá. Mesiac december bol na zrážky bohatší, ale snežilo len výnimočne, prevažoval dážď.

Rok 2012

Celospoločenské udalosti

Po vyhlásení nedôvery vláde Ivety Radičovaj boli na 10. marec 2012 vypísané nové parlamentné voľby. Voľby vyhrala strana SMER-SD, ktorá získala 44,42 % hlasov a samostatne utvorila vládu. Do parlamentu sa dostalo ďalších 5 strán (v poradí): Kresťanskodemokratické hnutie, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti, MOST-HÍD, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana a Sloboda a Solidarita.

Ľudnatosť

Počet obyvateľov v našej obci, k 31.12.2011, bol 2621.

Tabuľka narodených detí

Narodené deti	Chlapci	Dievčatá	Spolu
Spolu	25	18	43
Majoritné obyvateľstvo	10	7	17
Rómske obyvateľstvo	15	11	26

V roku 2012 bolo uzavretých 25 manželstiev, z toho bolo 19 manželstiev z majoritného obyvateľstva a 6 manželstiev z rómskeho obyvateľstva.

Pôvod novomanželov

Manželstvá	Obaja z Jakubian	Ženích z Jakubian	Nevesta z Jakubian
Majoritné obyvateľstvo	2	10	7
Rómske obyvateľstvo	2	1	3

Zmeny v stave obyvateľstva

Obyvateľstvo	Prihlásení	Odhlásení	Úmrtia
Majoritné	29	21	16
Rómske	1	4	3
Celkom	30	25	19

Celkový prírastok obyvateľstva v roku 2012 predstavoval 73 obyvateľov, úbytok 44 obyvateľov. V tomto roku počet obyvateľov v našej obci stúpol o 29 osôb, teda na 2650 obyvateľov. U rómskeho obyvateľstva bol zaznamenaný nárast o 20 osôb. Celkom stúpol počet rómskych obyvateľov na 955 osôb.

Hospodárenie v obci

Kanalizácia bola v našej obci dobudovaná v auguste 2012. Skolaudovaná bola v mesiaci november.

Po dobudovaní kanalizácie pri hlavnej ceste bol v obci vybudovaný chodník pre peších v celkovej dĺžke 740 metrov. Chodník bol vybudovaný pri štátnej ceste od Bondru č. 38 po školu.

V tomto roku pokračovala druhým kolom výstavba hrádzok z roku 2011.

Veľká pozornosť bola venovaná výstavbe a asfaltovaniu miestnych komunikácií (MK) – MK – Katrenič 557 – Píla; MK - okolo Groša, smer ku Bielovodskému; MK - okolo chrámu a pošty; MK - od ZŠ po budovu bývalého MNV; MK - Kupčova ulica smer ku mostu; MK - Gabštur po Ing. Kolčáka; MK – Šašala smer rómska osada; MK – od hlavnej cesty ku cintorínu; MK – zadná ulica od ZŠ po most; MK – Ryštok; MK – nájomné byty; MK – obecný úrad – most.

Renovácia kamennej pece

Vysoká drevouhoľná pec v Jakubanoch patrí medzi sedmičku tých, ktoré sa na Slovensku, v lepšom či horšom stave, zachovali do dnešných dní.

Nadácia Slovenskej plynárenskej spoločnosti na druhú etapu rekonštrukčných prác uvoľnila ešte 3 200,- eur.

Okrem už zrekonštruovaných a vybudovaných objektov v roku 2011 a 2012 projekt zahŕňa vybudovanie mlynskeho kolesa, ktoré kedysi poháňalo dúchací mech a rozdúchavalo oheň. Dobudovať je potrebné aj chodníky, lavičky, stoly, orientačné tabule. Predpokladané ukončenie rekonštrukčných prác je naplánované na máj 2013.

Školstvo

Aj v tomto roku navštívilo našu školu niekoľko významných hostí. V mesiaci máj navštívil našu školu taiwanský veľvyslanec a opäť priniesol bohatý sponzorský dar. 3 000,- eur na špecializovanú učebňu pre postihnutých žiakov, ktorí budú vzdelávaní metódou snoezelen.

Ďalšou návštevou, ktorá navštívila našu školu, bola návšteva poradcov ministerstva školstva. Boli nimi prof. PhDr. M. Zelina, DrSc a doc. PhDr. Komárik, DrSc., ktorí chceli v reálnej podobe vidieť život a úroveň vzdelávania našich žiakov.

Okrem vzdelávacej činnosti boli žiaci zapojení do záujmovej činnosti cez Centrum voľného času Rosnička z Kežmarku.

V rámci projektu Európskej únie zakúpila škola v minulom roku kompletnú hokejovú výstroj pre dvadsať žiakov, ktorá však v uplynulom roku nebola využitá z dôvodu nevhodného počasia. V tomto roku však už naši žiaci ukázali svoju silu a na okresnom žiackom turnaji obsadili dve družstvá z Jakubian, starší i mladší žiaci, zhodne prvé miesta. Na februárovom turnaji, ktorý bol v Jakubanoch, sa zúčastnili družstvá zo šiestich škôl. Naši žiaci boli prví a stali sa majstrami okresu.

Volejbalové družstvo dievčat zvíťazilo v dlhodobej okresnej súťaži a postúpilo na krajské kolo v Snine.

Naši žiaci dosiahli aj iné úspechy v ďalších športových aj vo vedomostných súťažiach.

Reforma vzdelávacích programov bola v klasických triedach ukončená reformou 9. ročníka a v špeciálnych triedach pokračovala vo 4. a 8. ročníku.

V roku 2012 si významné jubileum pripomenula materská škola. Tá v našej obci vznikla na základe rozhodnutia krajského úradu 1. januára 1947 pod názvom Štátna detská opatrovňa Jakubany. Prvé učiteľky Mária Karafa a Mária Gula mali zapísaných sto detí. Vyučovalo sa v rodinnom dome u tzv. školníka, potom na prízemí základnej školy, v terajšej jedálni, neskôr v učiteľskej bytovke na školskom dvore a jedna trieda bola aj v obecnej bytovke. Dvadsaťštyri rokov bola škôlka v bývalej zemianskej kúrii, „kaštieli“, na hornom konci obce. Od roku 2010 je presťahovaná do priestorov základnej školy. Najviac zapísaných detí,

stodesať, bolo v rokoch 1987, 1988, 1989 a 1990. V súčasnosti je v škôlke päťdesiatdeväť zapísaných detí.

Kultúra

6. mája sa v skanzene pod hradom v Starej Ľubovni uskutočnila prehliadka, kde jednotlivé folklórne skupiny predviedli pásmo „Svadba“. Naša skupina predviedla príchod nevesty do domu ženicha a privítanie nevesty svokrou.

16.-17. júna na festivale vo Zvolenskej Slatine vystúpili s pásmom „Svadba“, ktoré bolo spojené s tradičným pozývaním hostí na túto svadbu. Pozývanie bolo formou spevov a príhovorom družbu.

7. júla v Starej Ľubovni na Kolibe vystúpili naši súboristi so spevmi a s pásmom Jánske ohne.

29. júla v Poľsku na miestnom festivale Jesien Popradska vystúpili s pásmom Trenie ľanu.

5. augusta v Hromoši na festivale, pôvodne organizovanom na otvorenom priestranstve, neskôr pre nepriazeň počasia presunutom do domu kultúry, vystúpili so spevmi.

11. augusta vo večerných hodinách vystúpili v Malom Lipníku pri otvorení festivalu Rusínska vatra. S pásmom Jánske ohne účinkovali pri zapálení vatra.

1. septembra sa folklórna skupina zúčastnila na spomienkovej akcii v Spišskej Kapitule s pásmom „Krstiny“ a so spevmi.

16. septembra v Údole na festivale vystúpili členovia skupiny Kečera s pásmom „Krstiny“.

Na základe úspešného prezentovania Trenia ľanu na krajskej prehliadke v Medzilaborciach sa stala Kečera opäť zaujímavou pre Slovenskú televíziu. 21. septembra bolo toto pásmo natáčané pre súťažnú prehliadku Kapura. Natáčalo sa vo Fáberovej stodole (Američan). V Kapure obsadili trikrát prvé miesto.

Na súťaži „Spievajže si, spievaj“, ktorá sa konala 20. októbra v Starej Ľubovni, sa zúčastnili muži, ženy ako spevácke skupiny, Lucia Pribišová ako sólistka a Mária Haledejová a Mária Smreková ako duo. Z prvého miesta s postupom sa tešili duo Haledejová – Smreková. L. Pribišová získala taktiež zlato, ale bez postupu. Rovnako skončili aj ženy. Muži získali striebro.

9. decembra v Gréckokatolíckom chráme v Starej Ľubovni vystúpili s duchovnými piesňami.

29. 12. vystúpili vo Vislanke na ukončení roka pre občanov s pásmom „Na Ondreja“ a s piesňami a koledami. Okrem našej skupiny tu vystúpila aj skupina z Kolačkova.

Cirkev

V roku 2012 bol správcom farnosti o. Pavol Vaľko. V mesiaci júl bol našej farnosti pridelený opäť kaplán. Novým kaplánom v Jakubanoch je o. Vladislav Marčák, rodák z pútnického miesta Ľutina. Na výpomoc aj naďalej do našej obce prichádza o. Ján Mind'aš.

Urbárska spoločnosť

V hospodárení v lese bola činnosť spoločnosti opäť zameraná hlavne na spracovanie kalamity. Napádanie ihličnatého lesa začalo veternou kalamitou vo Vysokých Tatrách v roku 2004 a stále pokračuje. V rokoch 2009 až 2011 boli lesy veľmi vážne zasiahnuté podkôrnym hmyzom. Až v tomto roku sa začal prejavovať mierny ústup. Veľkú úlohu tu zohrali efektívne umiestnené lapače a letecký postrek, ktorý bol vykonaný v spolupráci s Vojenskými lesmi a majetkami Kežmarok. Ďalší stav závisí hlavne od počasia, takže nebezpečenstvo ďalšieho šírenie nákazy je tu stále.

Na základe rozhodnutia Valného zhromaždenia v roku 2012 bola vytvorená komisia, ktorá posúdila celkovú činnosť na rámovej pile a rozhodla na základe žiadosti Jána Ryboviča, bytom Jakubany č. 259, o ekonomickom prenájme píly.

Aj v roku 2012 pokračovali výsluchy niektorých zamestnancov a členov výboru s cieľom diskreditácie osôb. Na súdoch aj naďalej pokračujú pojednávania s niektorými členmi správnej rady ohľadom vykonštruovaného útoku na verejného činiteľa.

Ako už bolo uvedené, od roku 2011 sa niektorí členovia spoločnosti zúčastňovali na stretnutiach, aby zabránili snahe vyhlásiť na území Levočských vrchov Chránené vtáčie územie. V roku 2012 bolo urobených niekoľko postupných krokov proti tomuto vyhláseniu. Zo zástupcov vlastníkov bol vytvorený výbor, ktorý riešil uvedené sporné vyhlásenie pred inštitúciami, ako je napríklad ministerstvo životného prostredia. Na základe pozvania Krajského úradu životného prostredia v Prešove bolo zvolané stretnutie v auguste 2012 v Levoči a v Kežmarku. Jeho výsledok však bol rozporuplný. Vyhlásenie Chráneného vtáčieho územia má byť prerokované s vlastníkami, ale názor vlastníka sa nemusí rešpektovať, lebo ide o nariadenie Európskej komisie. V novembri 2012 bola zorganizovaná protestná akcia za nevyhlásenie Chráneného vtáčieho územia Levočské pohorie, v Bratislave pred Úradom vlády, pred parlamentom a ministerstvom životného prostredia. Následne sa uskutočnili rokovania s ministrom životného prostredia Žigom, štátnym tajomníkom

životného prostredia Ilavským a ministrom obrany Glváčom. Na tomto stretnutí bolo dohodnuté, že na ďalšom stretnutí budú dotknutí vlastníci oboznámení, o aké obmedzenia pôjde. Ďalšie stretnutie sa však už z časového zaneprázdnenia ministerstva neuskutočnilo a 19. 12. 2012 bola vyhláška o vyhlásení Chráneného vtáčieho územia Levočské vrchy podpísaná ministrom životného prostredia.

Šport

Ak sme druhé miesto v uplynulej sezóne označili za historický úspech, rovnako môžeme za historický úspech označiť aj výsledok v sezóne 2011/2012, keď naši futbalisti výrazne dominovali. Jarnú časť dokonca absolvovali bez straty bodu a nakoniec získali prvé miesto a postúpili do VI. ligy, skupiny šarišská.

Futbalové mužstvo TJ Sokol Jakubany sa teda v sezóne 2012/2013 prvýkrát v histórii predstavilo v regionálnej futbalovej súťaži, a to v VI. lige Šariš. V tejto súťaži sme boli ako úplný nováčik bez akýchkoľvek skúseností. Pred začiatkom súťaže bolo potrebné zabezpečiť množstvo administratívnych, technických a organizačných úkonov. Z technických to bola zmena rozmerov ihriska, rekonštrukcia šatní, priestory pre kameramana, zavlažovací systém, zatrávnenie šestnástok a ďalšie. Tieto úkony boli potrebné, aby sme splnili kritériá, ktoré sa od nás očakávali. V jesennej časti hrali za naše družstvo len vlastní odchovanci. Niektorí kľúčoví hráči však odchádzali za prácou do zahraničia, a to spôsobovalo trénerovi veľké problémy. Tréner, ktorý priviedol našich futbalistov do 6. Ligy, sa vzdal funkcie trénera. Na poste trénera tak dochádzalo k častým výmenám. Trénerom sa stal najprv Mikuláš Dufala, ktorého po siedmom kole vystriedal Marek Čopjak. V jesennej časti figurovalo naše mužstvo na nelichotivej poslednej priečke tabuľky so ziskom štyroch bodov, za jednu remízu a jedno víťazstvo.

Smutná situácia nastala okolo našej mládeže. V tejto sezóne sa rysoval silný ročník futbalistov a v jarných mesiacoch sa začalo pracovať so skupinou mladých chlapcov, dorastencov, ktorí poctivo trénovali a dosiahli aj pekné výsledky v prípravných zápasoch. V okrese však dorastenecká liga nefunguje a na 5. ligu nebol dostatok financií. A tak prišlo obrovské sklamanie pre týchto chlapcov, čo malo za následok ich odchod do Starej Ľubovne alebo do Plavnice, žiaľ, niektorí s futbalom skončili. Šiesty ročník súťaže ťažných koní, Jakubianska uzda, sa konal 14. septembra a hlavným organizátorom bol Jozef Michňa. Súťaž prebiehala na tradičnom mieste, teda na priestranstve pri podniku Michňov dvor. Na súťaži sa

zúčastnilo 9 furmanov a prvenstvo obhájil víťaz z predošlého ročníka, Chobor Peter z Pavloviec. V príjemnom slnečnom počasí podporovalo súťažiacich približne 1200 divákov. Jakubany reprezentovali dvaja furmani Ján Čopjak a Jozef Haladej. Ján Čopjak obsadil veľmi pekné druhé miesto a Jozef Haladej deviate.

Zaujímavým spretrením vianočných sviatkov bol 2. ročník Vianočného futsalového turnaja, ktorý sa konal 29. decembra. Zúčastnilo sa na ňom deväť družstiev. Zvíťazilo družstvo FK Jakubany v zložení: M. Orechovský, Š. Dufala, M. Katrenič, M. Pribiš a M. Čopjak.

Nezamestnanosť

V počte nezamestnaných sa opäť naplno prejavila kríza a počet nezamestnaných opäť stúpol na 272 osôb, rovnako, ako to bolo v roku 2009. Najväčší nárast počtu nezamestnaných, pri prihliadnutí na stupeň vzdelania, bol v nezamestnaných z radov ľudí bez vzdelania a so základným vzdelaním na 164 osôb. Počet nezamestnaných stúpol aj medzi ľuďmi so stredoškolským vzdelaním bez maturity, a to o 5 osôb, teda na 66 osôb. Bez práce bolo aj 34 osôb so stredoškolským vzdelaním s maturitou. Z vysokoškolákov je nezamestnaných 8 osôb.

Počasié

Kým zimné mesiace, december 2011 a január 2012, boli veľmi mierne, február bol mimoriadne studený, keď nočné teploty klesali aj pod -30°C . Napriek tomu zima ako celok bola primeraná našim podmienkam. Jar bola veľmi premenlivá, striedali sa mimoriadne nízke teploty s vysokými, takmer letnými teplotami, predovšetkým v mesiaci apríl. Máj bol teplý a extrémne suchý.

Leto bolo primerané našim podmienkam.

Prvý sneh napadol už v októbri, napriek tomu bola jeseň dlhá a pomerne teplá. Vianoce boli na sneh chudobné, ale v nasledujúcich mesiacoch zima ukázala svoju silu a bola veľmi dlhá a chladná.